

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Əlcəzairə səfəri

Huari Bumedyen Beynəlxalq Aeroportunda qarşılanma

Noyabrın 1-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Ərəb Dövlətləri Liqasının 31-ci Sammitinə evsahibliyi edən Əlcəzair Xalq Demokratik Respublikasının Prezidentinin dəvəti ilə Zirvə toplantısında fəxri qonaq statusunda iştirak etmək üçün bu ölkəyə səfərə gəlir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Əlcəzair şəhərinin Huari Bumedyen Beynəlxalq Aeroportunda dövlətimizin başçısının şərfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb.

Azərbaycan Prezidentini rəsmi şəxslər qarşıladılar.

Prezident İlham Əliyev paytaxt Əlcəzairdə Şəhidlər abidəsini və Milli Mücahidlər Muzeyini ziyarət edib

Noyabrın 1-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Əlcəzair Xalq Demokratik Respublikasının paytaxtı Əlcəzair şəhərində Şəhidlər abidəsini və Milli Mücahidlər Muzeyini ziyarət edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, burada dövlətimizin başçısının şərfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb.

Prezident İlham Əliyev abidənin önünə əkilmiş qayda.

Qeyd edək ki, Əlcəzairin azadlığı uğrunda mübarizədə həyatını qurban vermiş döyüşçülərin xatirəsinə ucaldılmış Şəhidlər abidəsi ölkənin müstəqilliyinin 20-ci ildönümü münasibətilə 1982-ci ildə açılıb. Abidənin hündürlüyü 92 metrdir.

“Biz həmrəyliyimizi, birliyimizi daha da möhkəmləndirmək üçün əlimizdən gələni edəcəyik”

Azərbaycan Prezidenti, Qoşulmama Hərəkatının Sədri İlham Əliyev Əlcəzairdə Ərəb Dövlətləri Liqasının 31-ci Zirvə toplantısının açılış mərasimində iştirak edib

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin, Ermənistan Respublikası baş nazirinin və Rusiya Federasiyası Prezidentinin BƏYANATI

31 oktyabr 2022-ci il

Biz, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, Ermənistan Respublikasının baş naziri Nikol Paşinyan və Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin 2022-ci il oktyabrın 31-də Soçi şəhərində görüşdük və 2020-ci il 9 noyabr, 2021-ci il 11 yanvar və 26 noyabr tarixli üçtərəfli bəyanatların həyata keçirilməsinin gedişatını müzakirə etdik.

Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərinin kompleks şəkildə normalaşdırılması, sülhün, sabitliyin, təhlükəsizliyin və Cənubi Qafqazın davamlı iqtisadi inkişafının təmin edilməsi namına göstərilən bütün razılaşmalara dönmədən riayət edilməsinə sadıq olduğumuzu təsdiq etdik. Qalan məsələlərin, o cümlədən humanitar məsələlər blokunun təxirə salınmadan həllinə yönəlmiş əlavə səylər göstərmək barədə razılaşdıq.

Rusiya sülhməramlı kontingentinin yerləşdiyi zonada təhlükəsizliyin təmin edilməsinə mühüm töhfəsini qeyd edərək onun regionda vəziyyətin sabitləşməsinə yönəlmiş səylərinə ehtiyac olduğunu vurğuladıq.

Güc tətbiq etməkdən və ya onu tətbiq etməklə hədələməkdən çəkinməyə və bütün problemlə məsələləri BMT Nizamnaməsinə və 1991-ci il Alma-Ata Bəyannaməsinə uyğun olaraq suverenliyin, ərazi bütövlüyünün və sərhədlərin toxunulmazlığının qarşılıqlı tanınması əsasında müzakirə və həll etmək barədə razılığa gəldik.

Regionda davamlı və uzunmüddətli sülhə nail olmaq məqsədilə Azərbaycan Respublikası ilə Ermənistan Respublikası arasında sülh müqaviləsi bağlanmasına fəal hazırlaşmağın vacibliyini vurğuladıq. Mövcud işlənən təkliflər əsasında məqbul həll yollarının axtarışını davam etdirmək barədə razılaşdıq. Rusiya Federasiyası buna hər vasitə ilə kömək göstərəcək.

Azərbaycan Respublikası ilə Ermənistan Respublikası arasında ictimaiyyətin, ekspert birliklərinin nümayəndələri və dini liderlər arasında Rusiyanın köməyi ilə dialoqu davam etdirmək üçün, həmçinin iki ölkənin xalqları arasında etimad möhkəmlətmək məqsədilə üçtərəfli parlamentlərarası əlaqələrin cəlb edilməsi üçün müsbət ab-hava formalaşmasının vacibliyini vurğuladıq.

Azərbaycan Respublikasının və Ermənistan Respublikasının liderləri Rusiya Federasiyasının bundan sonra da Azərbaycan Respublikası ilə Ermənistan Respublikası arasında münasibətlərin normalaşdırılmasına, Cənubi Qafqazda sabitliyin və tərəqqinin təmin edilməsinə hərtərəfli şərait yaratmağa hazır olmasını alqışladılar.

*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
İlham Əliyev*

*Ermənistan Respublikasının baş naziri
Nikol Paşinyan*

*Rusiya Federasiyasının Prezidenti
Vladimir Putin*

Azərbaycan diplomatiyasının Soçi zəfəri

44 günlük müharibədə Qarabağ münaqişəsinə son qoyulub. O cümlədən Ermənistanın və onun təəssübkeşlərinin iddia etdiyi status məsələsi də tarixin arxivinə göndərilib. Hansısa statusdan söhbət belə gedə bilməz. Azərbaycanın Qarabağ iqtisadi rayonunda yaşayan ermənilərlə bağlı məsələ ölkəmizin öz daxili işidir.

Dövlət qurumlarının rəhbər şəxslərindən ibarət nümayəndə heyəti Şərqi Zəngəzura səfər edib

Səfər Baş nazir Əli Əsədovun, Prezident Administrasiyasının və Əlaqələndirmə Qərargahının rəhbəri Samir Nuriyevin başçılığı altında həyata keçirilib

Düşmən təbiətimizə də qənim kəsilmişdi

Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun ekosistemi bərpa olunur

Nar yığımına başlanılıb

Göycayda narçılığa maraq ildən-ildə artır, məhsuldar nar sortlarının yetişdirilməsi, yeni bağların salınması üçün tədbirlər görülür. Son iki ildə 70 hektar sahədə yeni nar bağları salınıb. Rayonun 20-yə yaxın kəndində yerli əhalinin əsas gəlir mənbəyi olan nar bağlarında osason ixrac qabiliyyətinə malik sortların yetişdirilməsinə üstünlük verilir.

IDEA İctimai Birliyi "Sevincini bölüş" kampaniyasına başlayır

IDEA İctimai Birliyi tərəfindən Bakıda istifadəsiz oyuncaqların ianə verilməsi üzrə "Sevincini bölüş" xeyriyyə kampaniyasına start verilir. Kampaniya çərçivəsində şəhərin müxtəlif yerlərində xüsusi ianə qutuları yerləşdiriləcək, onlara toplanan oyuncaqlar xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqlara təqdim ediləcək.

Türkiyə parlamenti Azərbaycandakı hərbiçilərin xidmət müddətini daha bir il uzadıb

Türkiyə Böyük Millət Məclisi Azərbaycanın Ağdam rayonunda xidmət edən türk hərbiçilərinin xidmət müddətini daha bir il uzadılması ilə bağlı sənədi təsdiqləyib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan tərəfindən ratifikasiya üçün parlamento göndərilən sənəddə 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycanın qazandığı rəşadətli hərbi qələbə və ondan sonrakı proseslərdən bəhs olunur.

Diqqətə çatdırılır ki, beynəlxalq hüququn və suverenlik haqlarının təməlinə ərazi bütövlüyü daxil olmaqla, bütün haqların müdafiə etməsi üçün prosesin əvvəlindən Azərbaycana güclü dəstək verən Türkiyə bölgədə sülh və sabitliyin qorunub güclənməsi, iqtisadi infrastrukturun qurulmasına və bərpasına mühüm töhfələr verməkdə davam edir.

Sənəddə o cümlədən Azərbaycan və Türkiyə arasındakı strateji ortaqlıq və qarşılıqlı yardım haqqında anlaşmaların mövcudluğu xatırlanır.

Qeyd edək ki, Ermənistan işğalından azad olunmuş Ağdam rayonunun ərazisində inşa edilən Türkiyə-Rusiya Birgə Monitoring Mərkəzinin açılışı 2021-ci il yanvarın 30-da həyata keçirilib.

Monitoring Mərkəzinin ümumi sahəsi 4 hektara yaxındır. Ərazidə 65 ədəd modul tipli xidməti, inzibati və yaşayış otaqları var. Bütün otaqlar zəruri avadanlıqlar, su, elektrik və istiliklə təmin olunub. Burada hər iki tərəfin birgə istifadəsi üçün ümumi monitoring mərkəzi, brifiq zali, 100 nəfərlik yeməkhana, tibb məntəqəsi, camaşırxana, bərbər, dərzi, mağaza da var.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Əlcəzairə səfəri

Prezident İlham Əliyev paytaxt Əlcəzairdə Şəhidlər abidəsini və Milli Mücahidlər Muzeyini ziyarət edib

Əvvəli 1-ci səh.

Milli Mücahidlər Muzeyi ilə tanışlıq zamanı dövlətimizin başçısına məlumat verildi ki, Şəhidlər abidəsinin altında yerləşən və 1984-cü ildə açılmış muzeyin kolleksiyasının böyük hissəsi ölkənin Fransa tərəfindən işğalına və 1830-1962-ci illərdə Fransa müstəmləkəçiliyinə qarşı aparılmış xalq müqavimətinə həsr olunub. Burada rəsm əsərləri ilə yanaşı, müstəmləkəçiliyə qarşı mübarizə aparmış əlcəzairli mücahidlərə aid silahlar, arxiv materialları və döyüş əşyaları, fotosəkillər və sənədlər, həmçinin müqavimət dövründə fransızların xalq hərəkəti iştirakçılarına cəzalandırmaq üçün istifadə etdikləri edam alətləri nümayiş olunur. Fransa müstəmləkəçiliyinə qarşı hərəkətə rəhbərlik etmiş Əmir Əbdülqadirin (Əbdülqadir İbn Muhyiddin) şəxsi əşyaları və silahları, onun 1853-cü ildə fransız rəssam Anj Tisyə tərəfindən çəkilmiş və yalnız 1976-cı ildə Fransa tərəfindən ölkəyə qaytarılmış portreti muzeyin ən çox ziyarət olunan kolleksiyaları sırasındadır.

Muzeydə xalq hərəkətinin 7 mindən çox iştirakçısının şahid ifadələri toplanıb.

Fransızlar 1830-1962-ci illəri əhatə edən işğal dövründə 1,5 milyondan artıq insanı amansızcasına qətlə yetiriblər. Buna görə də Əlcəzair "1,5 milyon şəhid ölkəsi" adlandırılır. Ümumilikdə 10 milyona yaxın əlcəzairli Fransanın müstəmləkəçilik dövrünün qurbanı olub.

Fransızların Əlcəzairə münasibəti işğal etdikləri digər ərazilərdən fərqli olub. Belə ki, əgər başqa ərazilərin müstəmləkə olduğu qəbul edilirdisə, Əlcəzair Fransanın bir parçası, onun dənizxəzası ərazisi sayılırdı.

Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev muzeyin xatirə kitabına aşağıdakı ürk sözlərini yazdı: "Əlcəzair Xalq Demokratik Respublikasına ilk dəfə səfərə gəlməkdən və qardaş Əlcəzair xalqına dərin ehtiramımın ifadəsi olaraq Milli Mücahidlər Muzeyini ziyarət etməkdən şərf hissi duyuram.

Milli Mücahidlər Muzeyi Əlcəzair xalqının şanlı tarixinin ən faciəli və eyni zamanda ən qürurverici səhifələrindən birini özündə əks etdirən mühüm kompleksdir. Bu muzey Əlcəzair xalqına qarşı misli görünməmiş qəddarlıqla və şiddətlə həyata keçirilən müstəmləkə siyasətinin, müharibə və insanlıq əleyhinə cinayətlərin, müstəmləkəçi qüvvələrin ümumxalq mübarizəsinin və bir milyon yarım şəhidin canı bahasına qazanılmış müstəmləkəçilik qələbəsinin yaddaşlarda qorunub saxlanması və gələcək nəsillərə ötürülməsi baxımından müstəsna əhəmiyyət kəsb edir.

Amansız müstəmləkə əsarətindən qurtulmaq üçün başlanılan azadlıq və müstəqillik mübarizəsi Əlcəzair xalqının böyük şücaətinin, birliyinin, sarsılmaz iradəsinin və qətiyyətinin rəmzi kimi Əlcəzairin tarixinə əbəd olaraq həkk olunmuşdur.

Böyük qurbanlar verərək istiqbalıyyətə qovuşmuş qardaş Əlcəzairin bu gün inkişafını, rifahını görməkdən dost və qardaş ölkənin rəhbəri

olaraq böyük qürur hissi keçirirəm.

Milli Mücahidlər Muzeyində mənə göstərilən səmimi qəbulu görə təşəkkürümü

bildirir, Əlcəzair xalqının qəhrəmanlıq irsinin əbədiləşdirilməsi işində muzeyin fəaliyyətinə uğurlar arzulayıram".

Sonda qarşılıqlı hədiyyələr təqdim olundu.

* * *

Fransanın Əlcəzairdə apardığı siyasətlə Ermənistanın

30 ilə yaxın işğal altında saxladığı Qarabağda yürütdüyü siyasət arasında paralellər aparmaq olar. Rəsmi Parisin ermənipərəst siyasətinin kö-

kündə həm də bu yanaşma dayanır. Ərazisinə görə Afrikanın və ərəb dünyasının ən böyük ölkəsinin 11 milyondan çox vətəndaşına vaxtilə mux-

tariyyət belə verməkdən imtina etmiş Fransa indi Qarabağda yaşayan 15-20 min erməniyə müstəqillik tələb edir.

Eyni zamanda Fransa ordusu öz azadlığını tələb edən əlcəzairilərə qarşı kütləvi qətləmlər, çoxsaylı müharibə və insanlıq əleyhinə cinayətlər törədib. Eyni cinayətlər Qarabağda yaşayan və erməni işğalına qarşı çıxan azərbaycanlılara qarşı da həyata keçirilib. Məsələn, 1832-ci ildə Əlcəzairin Fransa tərəfindən işğal edilməsinə qarşı çıxan El-Uffia qəbiləsi gənc yadığı yerdə qılıncdan keçirilib. Bu hadisənin bənzərini biz 1992-ci ildə Xocalıda müşahidə etdik. Bu gün Fransa tərəfindən dəstəklənən Ermənistan o vaxt Xocalının dinc əhalisinə qarşı özü də gənc vaxtı soyqırımı törətdi. Bundan əlavə, həm Fransa, həm də Ermənistan müharibə zamanı Cenevrə konvensiyalarının tələblərini pozaraq qadağan olunmuş silahlardan istifadə ediblər.

Fransanın törətdiyi daha bir faciə isə 1961-ci ilin oktyabrında baş verib. O zaman on minlərlə əlcəzairli Fransa işğalını pisləmək üçün Parisdə nümayişə çıxır. Fransanın polisində açdığı atəş və etirazçıları Sena çayına atması nəticəsində 1500-ə qədər əlcəzairli qətlə yetirilib, mindən çox şəxs həbs olunub. Bu hadisə tarixə "Sena qətləmi" kimi daxil olub. Fransa hakimiyyəti bu faciə ilə bağlı da susqunluq nümayiş etdirib. Fransanın törətdiyi qətləmlərə görə məsuliyyəti boynuna almamaq əhəmiyyətli görünür Ermənistan da sirayət edib. 1992-1993-cü illərdə Qarabağda, Ağdabanda, Xocalıda və digər yaşayış məntəqələrində azərbaycanlılara qarşı törədilən soyqırımı və qətləmlər, əslində, 1945-ci ildə Setifdə, 1961-ci ildə Parisdə törədilən qətləmlərlə oxşardır. Hər iki halda cinayətkarlar planlı şəkildə həyata keçirdikləri qətləmlərin məsuliyyətini boynuna almayıb. Ermənistan və Fransanın siyasətində daha bir oxşarlıq qanunsuz məskunlaşma ilə bağlıdır. Belə ki, Qarabağda regionun etnik tərkibini dəyişmək üçün Ermənistan tərəfindən Yaxın Şərqdən və digər regionlardan erməni əsilli şəxslərin Azərbaycan torpaqlarına köçürüldüyü kimi, Əlcəzairdə də qanunsuz məskunlaşma siyasəti nəticəsində ölkə əhalisinin 1 milyonunu bu torpaqlarla heç bir bağlılığı olmayan avropalılar təşkil edirdi.

Fransanın daha bir ikiüzlülüyü isə Paris muzeylərində bu ölkənin müstəmləkəsi olan xalqların 21 min nümayəndəsinin kəllə sümüyünün nümayiş etdirilməsidir. Həmin sümüklərin 500-nün əlcəzairilərə məxsus olduğunu bildirilir. Bu gün Azərbaycanın azad olunmuş ərazilərində də kütləvi məzarlıqlar, skeletlər aşkarlanıb. Bütün bunlar onu göstərir ki, Fransa ilə Ermənistan arasında bir çox "oxşarlıq" mövcuddur və onların heç biri törətdikləri cinayətlərə görə cavab verməyib. Göründüyü kimi, ikili standartlar və riyakarlıq bütün hallarda Fransanın dövlət siyasətinin əsas xəttini təşkil edir. Bu riyakarlıq isə bu gün demokratiya adı altında pərdələnir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Əlcəzairə səfəri

“Biz həmrəyliyimizi, birliyimizi daha da möhkəmləndirmək üçün əlimizdən gələni edəcəyik”

Azərbaycan Prezidenti, Qoşulmama Hərəkatının Sədri İlham Əliyev Əlcəzairdə Ərəb Dövlətləri Liqasının 31-ci Zirvə toplantısının açılış mərasimində iştirak edib

Noyabrın 1-də Əlcəzair Xalq Demokratik Respublikasının paytaxtı Əlcəzair şəhərində Ərəb Dövlətləri Liqasının 31-ci Zirvə toplantısını keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Zirvə toplantısına evsahibliyi edən Əlcəzair Xalq Demokratik Respublikasının Prezidenti Abdelmadjid Tebbunun dəvəti ilə tədbirin açılış mərasimində fəxri qonaq statusunda iştirak edib.

Əlcəzair Prezidenti Abdelmadjid Tebbun Prezident İlham Əliyevi, Zirvə toplantısında iştirak edən dövlət və hökumət başçılarını, nümayəndə heyətlərinin rəhbərlərini qarşıladı.

Azərbaycan və Əlcəzair prezidentləri rəsmi foto çəkdirdilər. Tunis Respublikasının Prezidenti Kaysı Sayid Zirvə toplantısını açaraq çıxış etdi, təşkilatə sədrliyi Əlcəzair Xalq Demokratik Respublikasının Prezidenti Abdelmadjid Tebbuna təhvil verdi.

Əlcəzair Prezidenti Abdelmadjid Tebbun və Ərəb Dövlətləri Liqasının Baş katibi Əhməd Əbul Qeyt çıxış etdilər. Sonra söz Prezident İlham Əliyevə verildi. Dövlətimizin başçısı Zirvə toplantısında çıxış etdi.

Prezident İlham Əliyevin çıxışı

- Hörmətli Əlcəzair Prezidenti Abdelmadjid Tebbun.

Hörmətli Ərəb Dövlətləri Liqasının Baş katibi Əhməd Əbul Qeyt. Hörmətli dövlət və hökumət başçıları, hörmətli nümayəndə heyətlərinin rəhbərləri, xanımlar və cənablar.

İlk növbədə mən Əlcəzair Prezidentinə və Ərəb Dövlətləri Liqasının Baş katibinə dəvətə görə dərin təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Bunu dostluq və qardaşlıq əlaməti hesab edirəm. Bu mötəbər sammitdə iştirak etmək və ölkələrimiz arasında birliyi nümayiş etdirmək mənim üçün böyük şərəfdir. Əlcəzairi belə bir xüsusi gündə, Milli Azadlıq Günü, Milli Ləyaqət Günü, Milli Şərəf Günü, Milli Məhəbbət Günü kimi xüsusi günlərin birləşməsi mənə böyük şərəfdir. Əlcəzair Prezidentini və hökumətini, bütün Əlcəzair xalqını Milli Azadlıq Günü münasibətilə təbrik edirəm.

Mən bu gün şahidlərin xətirəsini yad edim, Şahidlər memorialını, eləcə də Mücahidlər Muzeyini ziyarət etdim və gördüklərim mənə çox təsir etdi. Fransanın Əlcəzair xalqına qarşı törətdiyi zorakılığı, kütləvi qəddarlığı dünya heç zaman unutmamalıdır. Fransa yüz illərdən çox bir müddət ərzində Əlcəzair xalqına qarşı çox dəhşətli müharibə aparmışdır. Bu müharibə nəticələndirib. Əlcəzairin ölməsi ilə nəticələnmişdir. Bu gün biz bu faciəni anaraq göləcəkdə belə faciələrin qarşısının alınması üçün əlimizdən gələni etməliyik.

Ərəb Dövlətləri Liqası ilə Azərbaycan arasındakı münasibətlərin xüsusi xarakteri var. Bu yəmənlə Ərəb Dövlətləri Liqasının Baş katibi Əbul Qeyti Bakıda qəbul etmək şərəfi nosib olub. Biz göləcək əməkdaşlığımızla bağlı geniş söhbət apardıq. Azərbaycan 2006-cı ildən təşkilatın mü-

şahidəsi statusunda üzvüdür və biz əməkdaşlığımızı genişləndirmək istəyirik.

Bu gün mən sammitdə Qoşulmama Hərəkatının Sədri kimi iştirak edirəm, lakin eyni zamanda bizim Ərəb Dövlətləri Liqasına üzv olan dövlətlərlə çox yaxşı münasibətlərimiz var. Əminəm ki, yaxın gələcəkdə də bizim əməkdaşlığımız genişlənəcək, yeni xarakter və yeni dinamika alacaq.

Biz Ərəb Dövlətləri Liqasına üzv olan ölkələrlə ikitərəfli əməkdaşlığa da xüsusi önəm veririk. Biz aramızda olan qarşılıqlı dəstəyi və həmrəyliyi yüksək qiymətləndiririk.

Azərbaycan da Əlcəzair kimi işğaldan əziyyət çəkib. Bizim torpaqlarımız otuz il Ermənistanın işğalı altında qalmışdır. Bütün bu işğal illəri ərzində biz həmişə öz qardaşlarımızın dəstəyini, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv olan dövlətlərin dəstəyini hiss edirik.

Azərbaycan da öz növbəsində bütün beynəlxalq forumlarda müəssəlman qardaşlarımızın dəstəyini əsirgəməmişdir. Biz islam həmrəyliyinə kifayət qədər töhfə vermişik. 2017-ci il Azərbaycanca "İslam Həmrəyliyi ili" elan edilmiş və Azərbaycan IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarına evsahibliyi etmişdir. Bu idman tədbiri həmrəylik və dostluq bayramına çevrilmişdir.

Qoşulmama Hərəkatının sədri kimi Azərbaycan beynəlxalq arenada mühüm rol oynayır. 120 ölkəni bir araya gətirən Qoşulmama Hərəkatı BMT-dən sonra ikinci ən böyük beynəlxalq təsisatdır. Azərbaycan 2019-cu ildən bu təsisatın sədridir və biz bütün üzv dövlətlə-

rin yekdil səsi ilə seçilmişdik. Bu da bizim mövqeyimizi və siyasətimizə yüksək səviyyəli dəstəyi və rəğbəti nümayiş etdirir. Bizim sədrliyimiz bir daha yekdil qərarla 2023-cü ilin sonuna qədər uzadılmışdır. Biz bunu bir daha siyasətimizə verilən qiymətin əlaməti kimi görürük. Bizim sədrliyimiz COVID-19 dövrünə təsadüf etmişdir və biz bu məsələdə çox fəal idik. Azərbaycan koronavirusla bağlı 80-dən çox ölkəyə maliyyə və humanitar yardımını göstərmişdir. Biz Qoşulmama Hərəkatının sammitini təşkil etdik. Biz 2020-ci ilin dekabrında keçirilmiş və sırf COVID-19 ilə mübarizəyə həsr edilmiş BMT-nin Baş Assambleyasının xüsusi sessiyasının təşəbbüsçüsü olduq. Bütün bu təşəbbüslərin bir ümumi məqsədi var idi - ehtiyacı olan ölkələrə dəstək vermək, resursları səfərbər etmək və peyvəndləri ödəmək imkanı olmayan ölkələrə dəstək göstərmək.

Hörmətli homkarlar, xatırlayırınsızsa, pandemiyanın əvvəlində peyvəndlərə çıxış ən vacib məsələlərdən biri idi. Hətta inkişaf etmiş bəzi Qərbi ölkələri vaksininə lazımı peyvəndə beş dəfə, on doqquz qədər ödəyirdilər. Amma resursları olmayan ölkələr əziyyət çəkməyə məcbur idi. Beləliklə, Azərbaycan bu məsələdə bir daha peyvəndə millətçiliyinə, peyvəndlərin ədalətli paylanmasına qarşı öz səsinə ucaldı və bu, Qoşulmama Hərəkatının da bizim mövqeyimizi dəstəyini gücləndirdi. Biz gələcək illərdə Qoşulmama Hərəkatının sammitini keçirməyi planlaşdırırıq. Bu fürsətdən istifadə edib Ərəb Dövlətləri Liqasına üzv olan

dövlət və hökumət başçıları həmrəylikdə iştirak etməyə dəvət edirəm.

İki il əvvəl Azərbaycan Ermənistan tərəfindən torpaqlarımızın iyirmi faizinin demək olar ki, otuz ilə yaxın davam edən işğalına son qoydu. Aparıcı beynəlxalq qurumların qətnamələrinə və qərarlarına baxmayaraq, Ermənistan bütün qərar və qətnamələrə məhəl qoymamış və Azərbaycanın ərazisinin demək olar ki, 20 faizini qanunsuz olaraq işğal altında saxlamağa davam etmişdir. İşğal zamanı bir milyondan çox azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkünlərə məhəl qoymamışdır. İşğal zamanı bir milyondan çox azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkünlərə məhəl qoymamışdır. Bizim insanlarımız etnik təmizləməyə məruz qalmışdır. Ermənistan 1992-ci ildə hazırda ondan çox ölkə tərəfindən tanınan Xocalı soyqırımını törədib. BMT-nin Təhlükəsizlik Şurası Ermənistan qoşunlarının ərazilərimizdən dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tələb edən dörd qətnamə qəbul etmişdir, lakin bu qətnamələr heç vaxt icra olunmamışdır.

Bu isə bizi başqa bir vacib amilə gətirib çıxarıb. Bu da BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin icra mexanizmi ilə bağlıdır. Bəzi hallarda BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələri bir neçə gün ərzində icra olunur. Amma bizə gələcəkdə bu qətnamələr otuz il ərzində kağız üzərində qaldı. Bu, iki standartdır, bu, yolverilməzdir. Bu, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə, ölkələrin öhdəliklərinə selektiv yanaşmadır. Buna görə də ədalətsizlikdən və işğaldan əziyyət çəkmiş bir ölkə kimi Azərbaycan münasibətlərə dair yanaşmaların birləşdirilməsi işinə töhfə

vermək üçün aktiv şəkildə fəaliyyət göstərir. Bütün münasibətlərə eyni mövqedən yanaşmaq lazımdır. Münasibətlərə yanaşmalarda ikili standart olmamalıdır. İşğal işğal adlandırılmalıdır.

İki il əvvəl Azərbaycan, qeyd etdiyim kimi, bu münasibətlərə son qoydu. Biz bunu öz gücümüzlə etdik. Biz BMT Nizamnaməsinin 51-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş özünümüddafə hüququndan istifadə etdik və ərazilərimizi güc yolu ilə azad etdik. Biz Ermənistanı məğlub etdik. Ermənistan kapitulyasiya etməyə məcbur oldu. İndi isə bizim torpaqlarımız azaddır və biz torpaqlarımıza qayıtmışıq.

Bəs qayıtdıqdan sonra biz nə gördük? On min kilometrə qədər çəkilmiş və ərazinin tamamı məhəl qoyulmuşdur. Bu ərazi bəzi ölkələrin ərazisinə bərabərdir. Hər bir şey yerləyəkən edilmiş, dağıdılmışdır - şəhərlər, kəndlər, binalar, tarixi abidələr, hətta bizim əcdadlarımızın qəbrləri. İşğal zamanı 67 məsciddən 65-i Ermənistan tərəfindən tamamilə dağıdılmışdır. Bu isə terrorçu Ermənistan dövlətinin islamofob mahiyyətinin təzahürüdür.

İndi isə biz şəhər və kəndlərimizi bərpa edirik. Biz "Böyük qayıdış" adlanan proqramın icrasına başlamışıq. Biz bunu öz resurslarımız hesabına edirik. Əfsuslar olsun ki, beynəlxalq donor təşkilatları bizə bu işdə yardım etmirlər. Biz özümüzü bunu edirik. Bu gün Mücahidlər Muzeyini ziyarət edərkən mənə məlumat verildi ki, Fransanın işğal zamanı fransızlar 5 milyondan çox mina basdırmışdır. Bu isə mənə bizim eyni ilə üz-ləşdiyimiz, hazırda əziyyət çəkdi-

yimiz işğal zamanı Ermənistan tərəfindən bir milyondan çox minanın basdırılmasını xatırladı. 2020-ci ilin noyabr ayında müharibə bitdikdən sonra minalar səbəbindən 260-dan çox azərbaycanlı həlak olmuş, yaxud ciddi yaralanmışdır. Biz bu işləri özümüz görürük. Biz torpaqlarımızı özümüz bərpa edəcəyik və artıq proses gedir. Biz Ərəb Dövlətləri Liqasının üzv dövlətlərindən olan qardaşlarımızdan yəmə həmrəylik görürük, beynəlxalq təsisatlarda dəstək görürük və buna görə çox minnətdarıq. Ərəb Dövlətləri Liqasına qardaş ölkə Azərbaycanın Prezidenti, Qoşulmama Hərəkatının Sədri olaraq mən sizi bir daha əmin etməyə istəyirəm ki, biz həmrəyliyimizi, birliyimizi daha da möhkəmləndirmək üçün əlimizdən gələni edəcəyik.

Mən bu dəvətə görə Prezidentə və Baş katibə bir daha minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Bir daha qeyd etmək istəyirəm ki, belə bir mötəbər auditoriya önündə çıxış etmək mənim üçün böyük şərəfdir. Sizə və xalqlarınıza xoşbəxtlik, rifah və sülh arzu edirəm. Təşəkkür edirəm.

Sonra digər dövlət və hökumət başçıları, nümayəndə heyətlərinin rəhbərləri çıxış etdilər.

Qeyd edək ki, Ərəb Dövlətləri Liqası 1945-ci il martın 22-də Misir, İraq, İordaniya, Livan, Səudiyyə Ərəbistanı, Suriya və Yəməndən təşkilat yaradılıb. Hazırda təşkilat 22 dövlət daxildir. Təşkilatın mərkəz-qərargahı Misirin paytaxtı Qahirə şəhərində yerləşir. Türkiyə təşkilatda daimi müşahidəçi statusuna malikdir.

Səfər başa çatdı

Noyabrın 1-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Əlcəzair Xalq Demokratik Respublikasına səfəri başa çatıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Əlcəzair şəhərinin Huari Bumedeyen Beynəlxalq Aeroportunda dövlətimizin başçısının şəərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüşdü.

Azərbaycan Prezidentini rəsmi şəxslər yola saldılar.

Dövlət qurumlarının rəhbər şəxslərindən ibarət nümayəndə heyəti Şərqi Zəngəzura səfər edib

Səfər Baş nazir Əli Əsədovun, Prezident Administrasiyasının və Əlaqələndirmə Qərargahının rəhbəri Samir Nuriyevin başçılığı altında həyata keçirilib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq, noyabrın 1-də Baş nazir Əli Əsədovun və Prezident Administrasiyasının, Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərdə məsələlərin mərkəzləşdirilmiş qaydada həlli məqsədilə yaradılmış Əlaqələndirmə Qərargahının rəhbəri Samir Nuriyevin başçılığı altında aidiyyəti dövlət qurumlarının rəhbər şəxslərindən ibarət heyət Şərqi Zəngəzura səfər edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, nümayəndə heyəti əvvəlcə yeni istifadəyə verilmiş Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanı ilə tanış olub. "Azərbaycan Hava Yolları" QSC-nin nümayəndəsi hava limanında görülmüş işlər barədə məlumat verib.

Daha sonra heyət Qubadlı şəhərinə yola düşüb, burada Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin sədri Anar Quliyev Qubadlı şəhərinin Baş planı barədə məruzə ilə çıxış edib.

Heyət 110 kV-luq "Qubadlı" yarımstansiyasına da baxış keçirib. "Azərənərji" ASC-nin prezidenti Balababa Rzayev yarımstansiyada görülmüş işlər barədə məlumat verib.

Daha sonra heyət Xudafərin-Qubadlı-Laçın avtomobil yoluna baxış keçirib. Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Saleh Məmmədov yolun tikintisi ilə bağlı görülmüş işlər və qarşıda duran vəzifələr barədə məlumat verib.

Laçın rayonunun Zabux kəndində isə Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Rövşən Rzayev və ANAMA İdarə Heyətinin sədri Vüqar Süleymanov tezliklə köçkünlərin Laçın şəhərinə, Zabux və Sus kəndlərinə qayıdışı və mina, partlamamış sursatlardan ərazinin təmizlənməsi istiqamətində aparılan işlər barədə məlumat veriblər.

Daha sonra heyət 110 kV-luq "Laçın şəhəri" qovşağı yarımstansiyası ilə də tanış olub. Buradan Baş nazir Əli Əsədovun, PA-nın və Əlaqələndirmə Qərargahının rəhbəri Samir Nuriyevin başçılığı altında nümayəndə heyəti Laçın şəhərinə gəlib. Laçın şəhərində görülmüş işlər barədə Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin sədri Anar Quliyev və "Bakı Abadlıq Xidməti" MMC-nin baş direktoru Bünyad Qasımov məlumat veriblər, şəhər xəstəxanasının binasına da baxış keçirilib.

Heyət daha sonra Laçın rayonunda Qorçu Hava Limanında olub. "Azərbaycan Hava Yolları" QSC-nin nümayəndəsi hava limanının tikintisi ilə əlaqədar görülmüş işlər barədə məruzə ilə çıxış edib.

Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin sədri Anar Quliyev Kəlbəcər şəhərinin Baş planı barədə məlumat verib, Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Saleh Məmmədov isə Kəlbəcər-Laçın avtomobil yolunda görülmüş işləri məruzə edib.

Səfər çərçivəsində baxış keçirilən bütün yerlərdə yenidənqurma və bərpa işlərinin, habelə infrastruktur layihələrinin icrasının Prezident İlham Əliyevin tapşırıqlarına uyğun olaraq yerinə yetirilməsi istiqamətində aidiyyəti qurumların rəhbərlərinə lazımı göstərişlər və tapşırıqlar verilib.

Bir sıra qanun və məcəllələrə təklif olunan dəyişikliklər müzakirə olunub

Noyabrın 1-də Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin onlayn iclası keçirilib. Milli Məclis Sədrinin birinci müavini, Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli iclası açaraq gündəliyə 26 məsələnin daxil edildiyini bildirib.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumatla görə, gündəliyin birinci məsələsi olan Əmək Məcəlləsində, Ailə Məcəlləsində, Cinayət Məcəlləsində, Cinayət-Prosessual Məcəlləsində, "Uşaq hüquqları haqqında", "Vəkilər və vəkiliyyət fəaliyyəti haqqında", "Təhsil haqqında", "Sosial xidmət haqqında", "Azərbaycan Respublikasında dövlət diktioskopik və genom qeydiyyatı haqqında" və "Ümumi təhsil haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini (birinci oxunuş) komitənin üzvü Əminə Ağazadə təqdim edib. Qeyd edib ki, qanun layihəsi "Uşaqların cinsi istismardan və cinsi zorakılıqdan müdafiəsi haqqında" Avropa Şurası Konvensiyasının (bundan sonra Konvensiya) təsdiq edilməsi barədə" 2019-cu il 22 oktyabr tarixli qanunun icrası ilə əlaqədar hazırlanıb.

Layihədə təqdim olunan məcəllələrə və qanunlara təklif edilən dəyişikliklər uşaqların cinsi istismarının və onlara qarşı cinsi zorakılığın bütün formalarının qarşısını almaq, eyni zamanda belə zorakılığın qurbanı olmuş şəxslərə yardımın göstərilməsi üçün zəruri qanunvericilik bazasının yaradılması məqsədilə hazırlanıb.

Digər qanun layihələri ilə bağlı komitənin sədri Əli Hüseynli məlumat verib. "Banklar haqqında", "Poçt haqqında", "Fərdi məlumatlar haqqında" qanunlarda və İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi (birinci oxunuş) ilə bağlı məlumat verib. O, təklif olunan dəyişikliklərin zəruriliyindən danışıb, sənədin birinci oxunuşunda deputatların qaldırdıqları məsələlərə qanunvericilik subyektinin münasibətini açıqlayıb.

Qeyd olunub ki, ikinci oxunuşda olan "Miqrasiya orqanlarında qulluq keçmə haqqında Əsasnamə"də dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi (birinci oxunuş) ilə bağlı məlumat verib. O, təklif olunan dəyişikliklərin zəruriliyindən danışıb, sənədin birinci oxunuşunda deputatların qaldırdıqları məsələlərə qanunvericilik subyektinin münasibətini açıqlayıb.

Qeyd olunub ki, ikinci oxunuşda olan "Miqrasiya orqanlarında qulluq keçmə haqqında Əsasnamə"də dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi (birinci oxunuş) ilə bağlı məlumat verib. O, təklif olunan dəyişikliklərin zəruriliyindən danışıb, sənədin birinci oxunuşunda deputatların qaldırdıqları məsələlərə qanunvericilik subyektinin münasibətini açıqlayıb.

lik edilməsi barədə qanun layihəsi isə miqrasiya orqanlarının işçilərinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, onların maddi təminatının yaxşılaşdırılması və vahid əmək haqqı sisteminin tətbiq edilməsi məqsədilə hazırlanıb.

Məlumat verilib ki, növbəti qanun layihələri - Cinayət Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında və Cinayət-Prosessual Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında üçüncü oxunuşda olan qanun layihələri "Cinayət fəaliyyətinin öldürülən qurbanlarının leqallaşdırılması, axtarışına, həbsinə, müsadirəsinə və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə dair" Avropa Şurası Konvensiyasının müvafiq maddələrinin icrası məqsədilə hazırlanıb.

Bildirilib ki, üçüncü oxunuşda olan "Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestri haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsində kommersiya hüquqi şəxslərin təsisçiləri və onların nizamnamə kapitalındakı payları barədə məlumatların verildiyi subyektlərin dairəsinə antiinhisar fəaliyyətini həyata keçirən orqanın əlavə edilməsi təklif olunur.

Dövlət idarəetməsinin təkmilləşdirilməsi məqsədilə hazırlanan "Dövlət qulluğu haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi də üçüncü oxunuşda nəzərdən keçirilib.

Əli Hüseynli bildirib ki, gündəliyin qalan 11-26-cı məsələləri ikinci oxunuşda olan qanun layihələridir və mahiyyətcə bir-biri ilə bağlıdır. Belə ki, "Azərbaycan Respublikası vətəndaşının

şəxsiyyət vəsiqəsi haqqında", "Pasportlar haqqında", "Yaşayış yeri və olduğu yer üzrə qeydiyyat haqqında", "Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi deputatının statusu haqqında", "Yol hərəkəti haqqında", "Məhkəmə və hüquq-mühafizə orqanları işçilərinin dövlət icbari şəxsi sığortası haqqında", "Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestri haqqında", "İnzibati icraat haqqında", "Azərbaycan Respublikası Əhəlisinin Dövlət Reyestri haqqında" qanunlarda, Mənzil, Şəhərsalma və Tikinti, Miqrasiya məcəllələrində dəyişiklik edilməsi haqqında, 1997-ci il 30 dekabr tarixli 421-IQ nömrəli qanunla təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında daimi yaşayan, vətəndaşlığı olmayan şəxslərin xüsusi sənədləri haqqında Əsasnamə"də, "Yaşayış yeri və olduğu yer üzrə qeydiyyat haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi haqqında Əsasnamə"də, "Azərbaycan Respublikasının daxili işlər orqanlarında xidmət keçmə haqqında Əsasnamə"də, "Azərbaycan Respublikasına qayıdış şəhadətnaməsinin verilməsi qaydası haqqında Əsasnamə"də dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələrində təklif olunan dəyişikliklər dövlət xidmətlərinin göstərilməsi üçün zəruri olan sənəd və məlumatın digər dövlət qurumunda mövcud olduğu halda, vətəndaşdan tələb edilmədən Elektron Hökumət İnformasiya Sistemi vasitəsilə müvafiq dövlət qurumunda alınmasının təmin olunması məqsədinə xidmət edir.

Qanun layihələrinin müzakirələrində komitə üzvləri fikirlərini bildirib, rəy və təkliflərini səsləndiriblər.

Müzakirə olunan bütün qanun layihələri Milli Məclisin plenar iclasının müzakirəsinə tövsiyə edilib.

"Azərbaycan"

Prezidentin köməkçisi Məhərrəm Əliyev Naxçıvanda ordu, birləşmə və hərbi hissələrin xidməti-döyüş və məişət şəraiti ilə tanış olub

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının Hərbi məsələlər şöbəsinin müdiri general-polkovnik Məhərrəm Əliyev Naxçıvan Muxtar Respublikasında olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, general-polkovnik Məhərrəm Əliyev xalqımızın Ümummilliyət Lideri Heydər Əliyevin Naxçıvan şəhərinin mərkəzində ucaldılan abidəsinə ziyarət edərək abidənin öünə gül dəstəsi qoyub, Ulu Öndərin xatirəsinə dərin ehtiramla yad edib. Sonra Məhərrəm Əliyev Naxçıvan şəhərindəki Heydər Əliyev Muzeyində Ümummilliyət Liderinin həyatını və çoxşaxəli dövlətçilik fəaliyyətini əks etdirən eksponatlarla tanış olub.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talıbov ilə keçiril-

miş görüşdə muxtar respublikada daimi dislokasiya olunmuş ordu, birləşmə və hərbi hissələrin maddi-texniki təminatı, şəxsi heyətin peşəkarlığını artırılması, xidməti-döyüş və məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər barədə geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

Əlahiddə Ümumqoşun Ordusu, Daxili İşlər Nazirliyinin Daxili Qoşunlarının Əlahiddə Naxçıvan Briqadası, Dövlət Sərhəd Xidmətinin "Naxçıvan" Əlahiddə Sərhəd Diviziyası və Naxçıvan Muxtar Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyinin, qoşun və birləşmə rəhbərlərinin iştirakı ilə xidməti müşavirə keçirilib və məruzələr dinlənib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin tələb və tövsiyələrinə uyğun olaraq

Silahlı Qüvvələrin döyüş qabiliyyətinin gücləndirilməsi, daha effektiv silah və döyüş texnikaları ilə təminat, hərbi qurumlar arasında qarşılıqlı əlaqələrin daha da təkmilləşdirilməsi, beynəlxalq təlimlərdə iştirakın təmin olunması, hərbi qulluqların hüquqlarının müdafiəsi və sosial-məişət şəraitlərinin yaxşılaşdırılması istiqamətində qarşıda duran tapşırıqlar diqqətə çatdırılıb.

Səfər çərçivəsində dövlət sərhədində, qərarqah binalarına, əsgər yataqxanalarına, tibb məntəqələri və digər hərbi obyektlərə, həmçinin bölmələrin silahlanmasında olan zirehli döyüş texnikasına, aviasiya eskadriyasına və hərbi təyinatlı vasitələrə baxış və hərbi hissələrin şəxsi heyəti ilə görüşlər keçirilib. Xidmətdə fərqlənən hərbi qulluqlara növbəti rütbələr verilib və hədiyyələr təqdim olunub.

Parlament-QHT əməkdaşlığı müzakirə olunub

Noyabrın 1-də Milli Məclisin İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin iclası keçirilib. İclasda "Parlament - QHT əməkdaşlığının gücləndirilməsi" mövzusunda müzakirələr aparılıb.

İclası açan Milli Məclis Sədrinin müavini, İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri Fəzail İbrahimli parlamentlə vətəndaş cəmiyyətləri arasında əməkdaşlığı zəruri edən amillərə diqqət çəkib. O, bugünkü geosiyasi vəziyyətdən danışıraq, həmrəy olmağın vacibliyini vurğulayıb. Vətən müharibəsindən qazanılan zəfərdən sonra Azərbaycanın regionda yeni realitələri yaratdığı qeyd edib.

QHT-lərin fəaliyyətindən və vaxtilə bu sahədə müəyyən nəqşələrin mövcudluğundan danışan Fəzail İbrahimli bildirib ki, QHT-lər haqqında qanun qəbul edildikdən sonra Azərbaycan qanunvericiliyində bu sahədə tənzimləmə təmin olunub. Azərbaycanın sabitliyini, təhlükəsizliyini bərqərar edildiyi bir ölkə olduğuna vurğulayan komitə sədri qeyd

edib ki, hər birimiz bütün gücümüzü, birliyimizlə dövlətimizə, dövlətçiliyimizə xidmət edirik.

Milli Məclisin İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin üzvü, Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyinin Müşahidə Şurasının sədri Azay Quliyev parlament-QHT əməkdaşlığı mövzusunda müzakirələrin səmərəli olacağına inamını ifadə edib. Bildirib ki, vətəndaş cəmiyyəti institutlarının nümayəndələri ölkəmizin maraqlarının dünyada qorunması məsələsində daha fəal olmalıdırlar.

Tədbirdə Milli Məclisin İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri müavini Sahib Aliyev, komitə üzvləri Sevinc Fətəliyeva, Azər Badamov, Anar İsgəndərov, Parlament Aparatının Dövlət quruculuğu, inzibati və hərbi qanunvericilik şöbəsinin müdiri Hacı Mürhəşim Seyid müvzə ilə bağlı fikirlərini səsləndiriblər. Bildirilib ki, dövlət başçısının rəhbərliyi ilə ölkədə aparılan islahatlar həyatın müxtəlif istiqamətlərində, o cümlədən yeni cəmiyyət quruculuğu sahəsində uğurla həyata keçirilib. Çıxışlarda dövlət

müstaqilliyimizin və ərazi bütövlüyümüzün qorunması naminə milli həmrəyliyəmizin və birliyimizin önəmli olduğu vurğulanıb, bu sahədə QHT-lərin əhəmiyyətli rolundan söhbət açılıb. Həmçinin parlament və vətəndaş cəmiyyətləri arasında əməkdaşlığın gücləndirilməsinin vacibliyindən danışıb.

Milli QHT Forumunun prezidenti Rauf Zeyni QHT-lərin Azərbaycanın milli maraqlarının qorunması istiqamətində üzrlərinə düşən işin öhdəsindən bundan sonra da layiqincə gələ biləcəklərini söyləyib. Mövzu ətrafında aparılan müzakirələrdə iştirak edən QHT nümayəndələri fikirlərini bildirib, parlament-QHT əməkdaşlığının genişləndirilməsi istiqamətində fəallığın artırılmasının vacibliyini vurğulayıblar.

Parlamentin vitse-spikeri, İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri Fəzail İbrahimli müzakirələrin səmərəli keçdiyini bildirərək, fikir mübadiləsində fəallıq göstərdiklərinə görə iclas iştirakçılarna təşəkkürünü ifadə edib.

"Azərbaycan"

Komando hərbi hissəsində taktiki-xüsusi təlim keçirilib

Quru Qoşunlarının döyüş hazırlığı planına əsasən, Əməliyyat (Komando) hərbi hissəsinin şəxsi heyəti ilə taktiki-xüsusi təlim keçirilib.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, təlimin planına uyğun olaraq ölkənin hərbi qulluqçularının əsasən, şəxsi heyətinin diversiya qrupunun təxribat törədetməyə ehtimal olunan ərazi müəyyən edilir.

Mümkün təxribatın qarşısını alması məqsədilə komandolar daimi dislokasiya məntəqəsini tərk edərək əməliyyat rayonu istiqamətində hərəkət ediblər. Əməliyyat rayonunun dəriniyinə sızan komandolar şəxsi heyətinin müvəqqəti sığınacaq-larının müəyyən olunaraq

təlim keçirilib. Əməliyyat rayonu istiqamətində hərəkət ediblər. Əməliyyat rayonunun dəriniyinə sızan komandolar şəxsi heyətinin müvəqqəti sığınacaq-larının müəyyən olunaraq

mühasirəyə alınması və zərərsizləşdirilməsi tapşırıqlarını müvəffəqiyyətlə yerinə yetiriblər.

Keçirilən təlimdə əsas diqqət şəxsi heyətin dağlıq ərazilərdə taktiki vərdişlərinin təkmilləşdirilməsi, atıcı silahlardan istifadə etmə bacarıqlarının artırılmasına, eləcə də Əməliyyat (Komando) bölmələrinin döyüş qabiliyyətinin daha da yüksəldilməsinə yönəldilib.

Gender bərabərliyi ilə bağlı seminarlar təşkil olunub

Azərbaycan Ordusunda hərbi qulluqların maarifləndirilməsi, mənəvi-psixoloji hazırlığının yüksəldilməsi və milli-mənəvi dəyərlərimizin təbliği məqsədilə Müdafiə Nazirliyinin Şəxsi Heyət Baş İdarəsinin Qadınlar və hərbi qulluqların ailələri ilə iş üzrə şöbəsinin nümayəndələri 2022-ci il ərzində hərbi hissələrdə gender bərabərliyi mövzusunda müxtəlif seminarlar keçirib.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, semi-

narlarda qeyd olunub ki, gender bərabərliyi, eləcə də şəxsi heyətin insan hüquqları və azadlıqlarının təminatı sa-

sında görülən işlər Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası əsas götürülərək demokratik dövlətlərin təcrübə-

ləri öyrənilməklə daha da təkmilləşdirilib. Ordumuzda gender bərabərliyinin təmin olunması istiqamətində mühüm addımlar atılır, hərbi qulluqlar arasında geniş maarifləndirmə işləri aparılır.

Seminar iştirakçılarına inkişaf etmiş ölkələrin ordularında insan hüquqları və gender bərabərliyi sahəsində həyata keçirilən fəaliyyətlər barədə ətraflı məlumat verilib, onları maraqlandıran suallar cavablandırılıb.

Azərbaycanın Ermənistanla Soçidə diplomatiya dərəsi

Azərbaycanın zəfəri ilə başa çatan 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra düşmənlə diplomatik müstəvidə aparılan savaşa da ölkəmizin tam üstünlüyü ilə davam etdirilir. Bütövlükdə indiyədək keçirilmiş bütün görüşlərin gündəliyinə çıxarılan və müzakirə olunan məsələlər göstərir ki, Azərbaycan İkinci Qarabağ müharibəsindəki qələbəni postmüharibə dövründə də inamla qoruyub saxlayır. Oktyabrın 31-də Soçidə keçirilən görüş də bunu bir daha təsdiqlədi. Prezident İlham Əliyev əvvəllər olduğu kimi, Soçi görüşündə də Azərbaycanın marağı və mənafelərini qətiyyətlə təmin etdi.

Soçi görüşündə Ermənistan baş nazirinin təxribatçı bəyanatları, az qala Rusiyaya yalvarış tonunda olan fikirləri siyasi gündəmi zəbt etmişdi. Rusiya Prezidenti Vladimir Putin "Valday" da birbaşa Ermənistanı ünvanlanan məsələlərdən sonra N. Paşinyanın bir sətir əzəmətli Ermənistanla zəhləyə effekti yarada biləcəkdir açıqlamaları - Rusiyanın təklif etdiyi sülh sənədini imzalamağa, Qarabağdakı sülhməramlıların mandatını uzatmağa və Ermənistan Sərhəd Xidmətinin səlahiyyətlərini Rusiya FTX-yə verməyə hazır olduğunu deməsi təkəzüzü əhalisiz razılışmalardan xəbərdar etmək istəyindən yox, həm də canına düşmüş qorxu hissinə qaynaqlandı. Əslində isə Nikol Paşinyan və onun Qərbdəki himayədarları daha çox istəyir və çalışırdılar ki, bu görüşü baş tutmasın, pozulsun. Çünki indiyədək özünə götürdüyü öhdəlikləri yerinə yetirməkdən yayınan, Ukrayna üzərindəki Qərb-Rusiya savaşının nəticəsini gözləyən Nikol Paşinyan üçün budəfəki Soçi görüşünün çox ağır keçəcəyi və onun siyasi qədri müəyyən şübhəyə düşəcəyi öncədən bəlli idi.

Əslində, Soçi görüşündəki durumun izahı çox sadə idi. Azərbaycan atəşəksiz olan koridora alternativ yol açılıb, əsirlər təhvil verilib. Ermənistan isə öhdəliklərini icra etmir - nə Qarabağdan silahlıların çıxarır, nə nəqliyyat xətirlərini bərpasına başlayır. Son dövrlər Qərbdən fəallaşma müşahidə olunur və Ermənistanı qızdırırlar, ona siyasi dəstək verirlər. Fransa əşkar qərəzli mövqə tutmaqdadır, ABŞ-nin prezidenti C. Baydenin Paşinyana məktubunda "Dağlıq Qarabağ xalqı" ifadəsini işlədir. Bu cür mövqə Ermənistanı qızdırır ki, sülh sazişi ilə bağlı təşəbbüsləri rədd etsin. Bu səbəbdən İrəvan Qərbin himayəsinə arxalanaraq 10 noyabr sazişinin

müddəalarını icra etmir. Amma Rusiya Prezidenti Vladimir Putin öz imzasına sahib çıxmaq üçün bu məsələləri gündəmə gətirməyə məcburdur. Məhz bu faktorları düzün qiyətləndirərək Azərbaycan tərəfi görüş ətrafında təminatlı davranır və Paşinyanın ritorik bəyanatlarına cavab verilmirdi. Soçidə üçtərəfli görüşdən öncə Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin görüşündə İlham Əliyevin "Qarabağ münaqişəsi artıq tarixdə qalıb. O, iki il bundan əvvəl həll edilib" mesajı erməni liderinin neçə günlük təbliğatını alt-üst etdi. Azərbaycan Prezidenti bir daha diplomatiya dərəsi keçərək sübut etdi ki, siyasət populizm deyil, pragmatizm sonətidir!

Soçi görüşünün nəticəsi olaraq Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, Ermənistan Respublikasının baş naziri Nikol Paşinyan və Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin 2020-ci il 9 noyabr, 2021-ci il 11 yanvar və 26 noyabr tarixli üçtərəfli bəyanatların həyata keçirilməsini gedişatının müzakirəsi fonunda birgə bəyanat imzaladılar. Bu proses zamanı Ermənistan növbəti

dəfə Rusiyaya nümayiş etdirdi ki, öz strateji tərəfdaşına qarşı satqınlıq və riyakarlıq siyasətini davam etdirir. Onun Şarl Mişelə çağırışları və Avropa vasitçiliyini gündəmə gətirməsi Moskva və Avropa arasında ABŞ-nin təşkil etdiyi "demokratiya sammiti" nə dəvət alması ilə loğulanması da Moskvanın diqqətindən yayınmayacaq. Çünki bu sammit "soyuz müharibə"dən sonra Rusiyaya qarşı yaradılan yeni koalisiya-dir və bu koalisiyada yer alan yeganə KTMT və Avrasiya İttifaqı üzvi Ermənistanıdır. Bütün bunlara görə Ermənistan geosiyasi zərbələr alacaq, nəticəsi isə heç də yaxşı olmayacaq.

Soçi görüşü Ermənistanın kapitulyasiyasının növbəti təzahürü oldu, Azərbaycanın sülh, əməkdaşlıq çağırışlarına hərbi təxribatlarla cavab vermək siyasətinin üstündən xətt çəkdi. Bu, Ermənistanın sovinist siyasətinin iflası kimi qiymətləndirilməlidir. Soçi görüşü eyni zamanda həm Ermənistan tərəfinin, həm də erməni rəportlarından qidalanan radikal müxalifətin iddialarını da alt-üst etdi, onların sadəcə bəlfəz məşğul olduqlarını isbatladı. Məsələn, onla-

rın Soçi görüşündən öncə müxtəlif uydurma fikirlər tirajlamaq niyyətində olsalar, sənəddə hər hansı bir "Dağlıq Qarabağ münaqişəsi" ifadəsinə rast gəlinmədi. Bu da o deməkdir ki, söhbət artıq postmünaqişə dövründən gedir. Həmçinin sənəddə ATƏT-in Minsk qrupuna dair heç bir bənd olmadı. Yəni bəyanatda ATƏT-in Minsk qrupunun adının çəkilməməsi diqqətli sülh danışıqlarının daha çox ikitərəfli formatına yəməldir. Bununla da xortladılmağa çalışılan status məsələsinin də artıq Azərbaycan, Rusiya və Ermənistanın gündəliyindən çıxarıldığı sübut olundu. Bir sözlə, hər hansı bir şort qoyulmadan Azərbaycan Prezidentinin mövqeyi sənəddə öz əksini tapdı, Azərbaycan dövlətinin qətiyyəti mövqeyi bir daha nümayiş etdirildi. Heç şübhəsiz ki, İrəvanla Moskva arasındakı inamsızlıq mühtəti fonunda Azərbaycanın düşünülmüş siyasəti, həm Rusiya, həm Türkiyə ilə etibarlı tərəfdaşlığı sayəsində regionda yeni təhlükəsizlik arxitekturası qurulur və onun müəllifi də Prezident İlham Əliyevdir.

Fəzail İBRAHİMLİ,
Milli Məclis Sədrinin müavini

Soçi görüşündə də gündəliyi İlham Əliyev müəyyənləşdirdi

Sülh müqaviləsi yalnız Azərbaycanın irəli sürdüyü şərtlərlə mümkündür

Oktyabrın 31-də Prezident İlham Əliyev, Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan və Rusiya Prezidenti Vladimir Putin arasında üçtərəfli görüş keçirildi. Görüşdə Azərbaycan-Ermənistan arasında münasibətlərin normallaşması məsələləri müzakirə olundu. Yekunda bəyanat qəbul olundu.

Nikol Paşinyanın nəyisə deməsinin önəmi yoxdur

Milli Məclisin deputatı, parlamentin Beynəlxalq Münasibətlər və Parlamentlararası Əlaqələr komitəsinin üzvü Sahib Əliyev deyir ki, Soçi görüşünün təşkilində məqsəd yalnız Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh müqaviləsinin bağlanması təşəbbüslər, normallaşma prosesinə start vermək deyildir. "Valday" forumunda Qarabağla bağlı nələr deyildiyini xatırlasaq, eyni zamanda görüş öncəsi Xankəndidəki sülh əleyhinə etiraz mitinqini göz önünə gətirərək, bütövlükdə vəziyyəti aydın olar. Görüşün təşkil olunmasında məqsəd, ilk növbədə Qərb Ermənistanın tam şəkildə Rusiyanın nəzarəti altında olduğunu göstərmək idi. Nikol Paşinyan da Vladimir Putinlə görüşdə Rusiyanın irəli sürdüyü bütün variantlara hazır olduğunu bildirdi, hətta üçtərəfli görüşün yekun bəyanatına salınmasını istəməsi bunu təsdiq etdi".

Sahib Əliyev vurğulayır ki, Azərbaycan və Ermənistan arasında danışıqları kimin, hansı niyyətlə təşkil etməsindən, bundan öncə hansı hazırlıqlar görülməsindən asılı olmayaraq gündəliyi Azərbaycanın dövlət başçısı İlham Əliyevin müəyyənləşdirdiyini hər kəs növbəti dəfə gördü. Paşinyan görüşü təşkil edənlərin gah birinə, gah digərinə situasiya olaraq yarıma, onları maraqlarına tam cavab verən nələrsə səsləndirə bilər, amma onun nəyisə deməsinin heç bir önəmi yoxdur. Bu realıq Soçi görüşündə növbəti dəfə üzə çıxdı.

Görüş Prezident İlham Əliyev, köməkçisi Hikmət Hacıyev və xarici işlər naziri Ceyhun Bayramovla yanaşı, müdafiə naziri və Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəisinin də getdiyini xatırladın deputat əlavə edir ki, bu, Azərbaycanın bütün ssenarilərə hazır vəziyyətdə olmasını göstərdi. Onun sözlərinə görə, Soçidə Azərbaycanın irəli sürdüyü 5 prinsip əsasında sülh müaviləsi bağlamaq haqda razılıq gəlinməsi, Azərbaycan buna hazır idi: "Amma Putinlə görüş zamanı Prezident İlham Əliyev sərhəd qoydu. Bu, Qarabağ münaqişəsinin artıq həll edilib, tarixə qovuşması ilə bağlı idi. Dövlət başçısı bildirdi ki, ancaq və ancaq Azərbaycanla Ermənistan arasında əlaqələrin normallaşmasından danışıq bilirik".

Sahib Əliyev qeyd edir ki, Soçi görüşünün yekun bəyanatı Azərbaycan Prezidentinin mövqeyinin orada əsas rol oynadığını göstərir. Bəyanatda Qarabağ haqqında bir kəlmə belə yoxdur. Bu görüşün normallaşma prosesində irəliyə doğru addım olduğu haqqında birmənalı cavab vermək mümkünsüzdür. Amma görüş göstərdi ki, Ermənistanın müttəfiqliyi situasiiv xarakter daşıyır, Paşinyan tamamilə asılı vəziyyətdədir. Azərbaycan isə görüşü kimin təşkil etməsindən asılı olmayaraq, azacıq sülh ışırtısı olduğu halda həmin danışıqlardan qaçmır və qaçmayacaq. "Azərbaycan bütün danışıqlara özünün irəli sürdüyü, beynəlxalq normalara dayanan 5 şərtlə gedir. Bizim üçün Qarabağ məsələsi həll olub. Prezident İlham Əliyev indiyədək apardığı bütün danışıqlarda olduğu kimi, Azərbaycanın maraqlarına cavab vermədiyi halda belə danışıqları neytrallaşdırmağı, yaxud öz lehimizə çevirməyi çox uğurla bacarır".

Azərbaycan növbəti dəfə haqlı maraqlarını müdafiə etmək iradəsini nümayiş etdirdi

Milli Məclisin deputatı Elşad Mirbəşiroğlu qəzetimizə açıqlamasında bildirib ki, Azərbaycan hər zaman olduğu kimi, haqlı mövqelərini davamlı olaraq möhkəmləndirərək, Ermənistan isə regionda gərginliyə səbəb olacaq yanlış addımlar ataraq Soçi görüşünə gedib: "Azərbaycan Ermənistanla sülh bağlamaq üçün şərtlər irəli sürüb və bu təkliflər üzrə addımlar ataraq

yekun sülh sazişini imzalamaq olardı. Amma Ermənistanın davranışları yekun sülh sazişini imzalamaqdan yayınmaq istədiyini göstərdi. Ona görə də özünə kənar dəstək axtarır, israrla ATƏT-in Minsk qrupunun yenidən reabilitasiyasına çalışır. Çünki ATƏT-in Minsk qrupu vaxtilə Ermənistanın işğalçı siyasətinin nəticələrinin ləğvini təmin etməyə xidmət edən fəaliyyət göstərirdi".

Deputatın fikrinə, Ermənistan hesab edir ki, Minsk qrupu bu gün də onlar üçün xilasçı rolunu oynaya bilər. Bundan başqa, Paşinyan ötən həftə Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının iclasını çağırılmasına nail oldu. Amma bu toplantıda da Azərbaycanın yüksək ehtirama, hörmətə layiq olduğunu gördü. Bunu Belarus Prezidenti Aleksandr Lukaşenko açıq şəkildə bildirdi. Paşinyanın ortaya qoymuş olduğu məsələlərə də ironik yanaşaraq onun qəribə suallar verdiyini dedi.

Deputat qeyd edir ki, bunların fonunda Azərbaycan Soçi görüşündə haqlı maraqlarını daha inamla müdafiə edib: "Görüş 2020-ci il 10 noyabr tarixli birgə bəyanatın imzalanmasından ikinci il ətrafına təsadüf etdi. Eyni zamanda ötən ilin noyabrında Soçidə sayca üçüncü sənəd, ötən ilin əvvəlində isə Moskva-da daha bir sənəd imzalanmışdı. Rusiya Prezidenti bildirdi ki, imzalanmış sənədlərdə ifadə olunmuş şərtlərə nə dərəcədə əməl olunması vacibdir".

Elşad Mirbəşiroğlu deyir ki, bu baxımdan Ermənistanın cavab verməli olduğu məqamlar var idi, çünki o, imitasiyalarla məşğul olaraq sözügedən istiqamətdə heç bir praktiki addım atmayıb. Azərbaycan isə əldə olunmuş razılışmanın şərtlərinə uyğun demək olar ki, bütün addımları atıb. Bu baxımdan Azərbaycan növbəti dəfə etibarlı tərəfdaş olduğunu, həm öz haqlı maraqlarını sonadək müdafiə etmək iradəsini nümayiş etdirdi. Görüşün nəticəsi olaraq təqdim olunan bəyanatda nə Qarabağ ifadəsi işlədildi, nə də Azərbaycan ərazisində yaşayan ermənilərin statusu məsələsi qabardıldı. Bu da ona dəlalət edir ki, vəziyyəti normallaşdırmaq üzrə proseslər Azərbaycanın irəli sürmüş olduğu təkliflər üzrə getməkdədir. Bir sözlə, Soçi görüşü əhəmiyyətli oldu, çünki əsas diqqət əldə olunmuş razılışmaların şərtlərinə əməl olunmasına yönəldilmişdi.

Ermənistan yalnız prosesləri ləngitməyə çalışır

Elşad Mirbəşiroğlunun sözlərinə görə, Azərbaycan tərəfi regionda kommunikasiyanın inkişaf etdirilməsi, qurulması istiqamətində çox böyük işlər görüb, Ermənistan isə kommunikasiyaların açılmasının qarşısını almaqla məşğuldur. Ümumilikdə, Rusiya Prezidentinin mövqeyi birgə bəyanatın şərtlərinə mütləq əməl olunmasıdır. Vaxtilə Rusiya Prezidenti Vladimir Putin demişdi ki, birgə bəyanatın şərtlərinə əməl etməyə intihara borabərdir. Əməl etməyən tərəf isə Ermənistandır.

Deputat qeyd edir ki, 2020-ci il 10 noyabr tarixində imzalanmış üçtərəfli birgə Bəyanatın 9-cu bəndinə əsasən, Azərbaycanın qərb rayonları ilə Naxçıvan arasında əlaqə qurulmalı, Ermənistan isə sərhədlərinin və yüklərin sərbəst hərəkəti üçün şərait yaratmalıdır. Ermənistan sənədə imza ataraq bu öhdəliyi üzərinə götürüb, amma bu gün Paşinyan mövqeyində kəskin transformasiyalara yol verməkdədir. O, görüş öncəsi yenə bildirdi ki, heç bir sənədə Zəngəzur dəhlizinin açılması məsələsi öz ifadəsini tapmayıb. Bu, faktların ciddi təhrif olunmasıdır.

Onun sözlərinə görə, tarixi Azərbaycan torpaqları olan Zəngəzurda keçən dəhliz vasitəsilə Naxçıvanla əlaqə təmin olunmalıdır. Lakin Ermənistan prosesləri ləngitməyə çalışır. Rusiyanın növbəti dəfə mövqeyi ondan ibarət oldu ki, imzalanmış üç sənəd üzrə daha ciddi fəaliyyət göstərilməlidir. Bu 2020-ci il 10 noyabr birgə Bəyanatı, 2021-ci il 11 yanvar tarixində imzalanmış Moskva və 2021-ci 26 noyabrda Soçidə imzalanmış sənədlərdir. Soçi görüşünün yekunu olaraq yayılan birgə bəyanatda da həmin sənədlərə bir daha istinad olunur. Ermənistan o sənədlər üzrə addım atacağı, onda bizim üçün vacib məsələlər öz həllini tapacaq. Bu, mahiyyət etibarilə yekun sülh sazişinin imzalanması prosesini də sürətləndirir.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycan diplomatiyasının Soçi zəfəri

Qarabağ münaqişəsinin başa çatdığı bütün müzakirə formatlarında qəbul edilir

Oktyabrın 31-də Soçidə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Rusiya Prezidenti Vladimir Putin və Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan ilə görüşünün nəticələri respublikamızın növbəti siyasi-diplomatik uğuru oldu. Belə ki, budəfəki Soçi görüşü və yekunda imzalanmış bəyanat da göstərdi ki, Azərbaycan Vətən müharibəsindən sonra yaranmış yeri reallıqlardan irəli gələrk maraqlarını qətiyyətlə təmin edir.

İrəvanın öhdəliklərini yerinə yetirməkdən başqa yolu yoxdur

Xatırladaq ki, Vətən müharibəsindən sonra, daha dəqiq desək 2021-ci ildən başlayaraq həm Rusiya Prezidentinin vasitəçiliyi, həm də Brüssel formatında bir neçə dəfə üçtərəfli görüş keçirilib. Bu görüşlərin əksəriyyətində əldə olunan razılışmaların hər biri regionda yaranmış reallıqların mözmununa uyğun olub. Yəni Azərbaycan istər sərhədlərin delimitasiyası, istərsə də münasibətlərin normallaşdırılması ilə bağlı hər bir görüşdə öz maraqlarını təmin edib. Düzür, görüşdə əldə olunan razılışmaların reallaşdırılması ilə bağlı Ermənistanın önəməli qeyri-konstruktivliyi səbəbindən irəliləyiş olmasa da, Azərbaycan öz qətiyyəti ilə İrəvanı öhdəliklərini yerinə yetirməyə məcbur edir.

Oktyabr ayında Praqada əldə olunan razılışmalar da deyilənlərin təsdiqi sayıla bilər. Məhz Praqada keçirilən görüşdə Ermənistanın Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıması ölkəmizin Vətən müharibəsindən sonra mühüm siyasi qələbəsi kimi tarixə düşdü. Praqada əldə olunan razılış-

malar həm də ona işarədir ki, Ermənistanın özünə götürdüyü öhdəlikləri yerinə yetirməkdən, münasibətləri normallaşdırmaqdan başqa yolu yoxdur. Bunun əksi Ermənistanın tamamilə məhvdir.

44 günlük müharibədə Qarabağ münaqişəsinə son qoyulub. O cümlədən Ermənistanın və onun təşəbbüslərinin iddia etdiyi status məsələsi də tarixin arxivinə göndərilib. Hansısa statusdan söhbət belə gedə bilməz. Azərbaycanın Qarabağ iqtisadi rayonunda yaşayan ermənilərlə bağlı məsələ ölkəmizin öz daxili işidir. Prezident İlham Əliyev oktyabrın 6-da Praqada Azərbaycan televiziyası kanallarına müsahibəsində bunu belə söylədi: "...Bir şeyi artıq bütün dünya ictimaiyyəti açıq dərk edir ki, Qarabağ Azərbaycanıdır! Bunu biz hər dəfə deyirdik, işğal dövründə, müharibə dövründə, müharibədən sonra. Bu gün dünya birliyi bu həqiqəti artıq növbəti dəfə dərk edir, həm də bunu tələffüz edir. Qarabağda yaşayan ermənilər, - mən bunu dünən Ağdamda demişəm, - bizim vətəndaşlarımızdır və onların taleyini, onların gələcək həyatını biz hər hansı bir ölkə ilə müzakirə etmək fikrində deyilik, o cümlədən Ermənistanla. Bu, bizim daxili işimizdir".

Böli, artıq Qarabağ münaqişəsinə son qoyulub, status məsələsi birdəfəlik tarixin arxivinə göndərilib. Təsədüfi deyil ki, Brüssel formatında keçirilən görüşlərdə heç vaxt hazırda Rusiya sülhməramlılarının müvəqqəti olduqları ərazilərimizdə yaşayan ermənilərin statusu müzakirə olunmayıb. Heç "Dağlıq Qarabağ münaqişəsi" ifadəsi də işlədilmir. Müzakirələrin əsas mövzuları Ermənistanın öz öhdəliklərini yerinə yetirməsi, sərhədlərin delimitasiyası, münasibətlərin normallaşdırılması, sülh müqaviləsinin imzalanmasıdır.

Azərbaycanın təklifləri və təşəbbüsləri prioritetdir

Praqa formatında əldə olunan razılışmalar, Azərbaycanla Ermənistan arasında münasibətlərin normallaşdırılmasına dair təşəbbüslər Soçi görüşündə də təsdiq olundu. Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin görüşündə İlham Əliyev bir daha deyib: "Qarabağ münaqişəsi artıq tarixdə qalıb. O, iki il bundan əvvəl həll edilib. Buna görə də bu baxımdan burada praktiki olaraq müzakirə edilməli məsələ yoxdur".

Azərbaycan Qarabağ mövzusunda danışıqlar və ya müzakirələr aparmır. Təsədüfi deyil ki, Soçidə imzalanmış üçtərəfli Bəyanatda da Qarabağın adı çəkilmir, hansısa status məsələsindən söhbət getmir. Məsələn, bəyanatın ikinci abzasında deyilir: "Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərinin kompleks şəkildə normalaşdırılması, sülhün, sabitliyin, təhlükəsizliyin və Cənubi Qafqazın davamlı iqtisadi inkişafının təmin edilməsi naminə göstərilən bütün razılışmalara dönmədən riayət edilməsinə sadıq olduğumuzu təsdiq etdik. Qalan məsələlərin, o cümlədən humanitar məsələlərin blokunun təxirə salınmadan həllinə yönəlməli əlavə sayılır göstərmək barədə razılışdır".

Göründüyü kimi, Brüssel formatında olduğu kimi, Soçidə də müzakirələr Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərinin normallaşdırılmasından gedir, həm də kompleks şəkildə. Sənədə əsasən, tərəflər güc tətbiq etməkdən və ya onu tətbiq etməklə hədələməkdən çəkinməklə bütün problemlə məsələləri BMT Nizamnaməsinə və 1991-ci il Alma-Ata Bəyannaməsinə uyğun olaraq süverenliyin, ərazi bütövlüyünün və sərhədlərin toxunulmazlığının qarşılıqlı tanınması əsasında müzakirə və həll etmək barədə razılığa gəliblər. Bu bənd göstərir ki, Ermənistan Praqada

YAP - 30

Tarix yaradan partiya

YAP Ulu Öndər Heydər Əliyevin sədrliyi ilə 1992-ci il noyabrın 21-də Naxçıvan şəhərində 550 nəfərdən ibarət təşəbbüs qrupunun iştirakı ilə keçirilən təsis konfransında yaradılmışdır. Bu hadisə mənim yaddaşımıdadır. O dövrdə atam Babək rayonu üzrə Yeni Azərbaycan Partiyasının sədri seçilmişdi. Biz belə bir partiyanın yaranmasının vacibliyi haqqında danışdıq.

O, deyirdi ki, 500-600-ə yaxın üzvümüz var. Mən də soruşdum ki, 500-600 üzvü olan partiya ilə nələrsə əldə etmək olarmı? Atamın sözü bu oldu ki, əgər onun başında Heydər Əliyev dayanırsa, bu partiya çox böyük işlər görə bilər, özvlərimizin sayı da artacaq, bunu görəcəksən. Artıq üzərindən otuz il keçib, həqiqətən də 500-600 üzvü olan bir partiya indi 800 minə yaxın üzvü olan böyük bir orduya çevrilmişdir. Atamın o vaxt diləndən belə bir ifadə eşitdim: Heydər Əliyev dedi ki, bu partiya dünyanın, bugünün və sabahın partiyası olacaq. Dünyada sayızsız-hesabsız xalqlar yaşayır. Bu xalqları mən iki yerə böldüm: tarix yaradan və tarix yazan xalqlar. Azərbaycan xalqı ösrlər-

boyu böyük tarix yaratmışdır. Təəssüflər olsun ki, yaratdığımız qədr tariximizi yazmamışıq. Heydər Əliyev Azərbaycan mədəniyyətinin tarixinin, ədəbiyyatının yenidən yazılmasının təşəbbüsünü irəli sürdü. Bunlar çox yüksək səviyyədə icra olunurdu və anlayışlıydılar ki, Heydər Əliyev qədr Azərbaycan mədəniyyətinin tarixini, ədəbiyyatını bilən ikinci şəxs yoxdur və bu əsərlər elə yazılmalı idi ki, Ulu Öndər onu bəyənсин. Başqa partiyalardan fərqli olaraq, bizim partiyamızın atacağı addımlardan ən vacibi Azərbaycanda siyasi sabitliyin yaradılmasına nail olmaq idi. O dövrdə Ermənistanla müharibə, daxili çəkişmələr, vətəndaş müharibəsi, hakimiyyət

uğrunda mübarizələr Azərbaycanı məhvə doğru aparırdı. Qədrbilən xalqımızın tələbi ilə hakimiyyətə gələn Ulu Öndər qısa vaxtda ölkədə vəziyyəti sabitləşdirdi. Azərbaycanın çiçəklənmə dövrü başladı. Azərbaycanca o qədər problemlər var idi ki, bunları ancaq və ancaq Heydər Əliyev həll edə bilirdi və etdi də. Heydər Əliyev bilirdi ki, mədəniyyət hər bir xalqın güzgüsüdür və bunu yaşadan mədəniyyət xadimləridir. O dövrdə mədəniyyət xadimlərinin yaşayış tərzini çox acınacaqlı vəziyyətə düşürdü. Bir çoxları isə Azərbaycanı tərk etmişdi. Heydər Əliyev bütün sahələrdə diqqət yetirdiyi kimi, mədəniyyətə də böyük diqqət yetirir, bu sahənin xadimləri ilə görüşlər keçirirdi. Onların bütün qayğılarını dinləyir, problemlərini öyrənirdi. Azərbaycan xalqının Yeni Azərbaycan Partiyasına rəğbəti və məhəbbəti o qədər böyük oldu ki, həm prezident, həm də parlament seçkilərində YAP-ın üzvlərinə əksəriyyət səs verdi. Bu da Yeni

Azərbaycan Partiyasına olan rəğbətdir, inamdır, etibardır. Ulu Öndərimiz deyirdi ki, "mən ona özüm qədər inanıram". Bu şəxsiyyət Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevdir. İlham Əliyev hakimiyyətə gələndən sonra Heydər Əliyev siyasət kursunu layiqincə davam etdirirdi. Azərbaycanı dövlətlər arasında nüfuzlu bir dövlətə çevirdi. İndi bütün dünya Azərbaycandan, Azərbaycanın hərbi gücündən, iqtisadi potensialından, dünyəvi dövlət olmağundan danışıq. İndi Azərbaycandan fəxrli danışırıq. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü tam təmin olunmuşdur və bunun da memarı Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevdir. Yaşasın Yeni Azərbaycan Partiyası!

Samir CƏFƏROV,
YAP-ın İdarə Heyətinin üzvü,
Xalq artisti

YAP-ın təsis edilməsinin 30-cu ildönümü ilə əlaqədar silsilə tədbirlər davam edir

Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) təsis edilməsinin 30-cü ildönümü ilə əlaqədar partiyanın Mərkəzi Aparatı tərəfindən hazırlanmış və İdarə Heyətinin qərarı ilə təsdiq edilmiş tədbirlər planına uyğun olaraq silsilə tədbirlər davam edir.

Tədbirlər Planı çərçivəsində noyabrın 1-də partiyanın Qax, Şəmkir, Cəbrayıl, Salyan və Beyləqan rayon təşkilatları tərəfindən Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 30-cü ildönümü ilə əlaqədar tədbirlər keçirilib.

Tədbirlərdə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və şahidlərimizin əziz xatirəsi dərin ehtiramla xatırlanıb.

Keçirilən tədbirlərdə - Qax rayonunda YAP Qax rayon təşkilatının sədri Natiq Allahverdiyev, Qax Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Musa Şəkiliyev, YAP İdarə Heyətinin üzvü, Azərbaycan Respublikası Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin müavini Aynur Sofiyeva, YAP Təftiş Komissiyasının üzvü, Milli Məclisin deputatı Vüqar İskəndərov, Şəmkir rayonunda YAP Şəm-

kir rayon təşkilatının sədri Fəxrəddin Vəliyev, YAP Şəmkir Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Rəşad Tağıyev, YAP İdarə Heyətinin üzvü, Bakı Ali Neft Məktəbinin rektoru Elmar Qasımov, YAP İdarə Heyətinin üzvü, Milli Məclisin deputatı Pərvin Kərimzadə, Milli Məclisin deputatı Kamran Bayramov, Cəbrayıl rayonunda YAP Cəbrayıl rayon təşkilatının sədri Arif Fərzəliyev, YAP Veteranlar Şurasının üzvü Əli Həsənov, YAP İdarə Heyətinin üzvü Bayram Aslanov, Milli Məclisin deputatı Ceyhun Məmmədov, Cəbrayıl Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Kamal Həsənov, Salyan rayonunda YAP Salyan rayon təşkilatının sədri Elmar Əhmədov, Salyan Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Sevinc Rəhmanov, Milli Məclisin deputatı Malik Həsənov, Yeni Azərbaycan Partiyasının İdarə Heyətinin üzvü Əfsun Suciyyə, Beyləqan rayonunda YAP Beyləqan rayon təşkilatının sədri Müşfiq Səfərov, Milli Məclisin deputatı Şahin İsmayılov, Beyləqan Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Asif Ağayev, YAP İdarə Heyətinin üzvü, professor Elnur Sadiqov və başqaları çıxış ediblər.

DTX: İran xüsusi xidmət orqanının nəzarəti altında yaradılmış qanunsuz silahlı birləşmə ifşa edilib

İran xüsusi xidmət orqanları tərəfindən Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının gizli şəkildə ölkə hüdularından kənarında hərbi təlimlərə cəlb olunması, onların maliyyələşdirilməsi və fəaliyyətlərinin izlənilməsi, Azərbaycan Respublikasının dövlət təhlükəsizliyi maraqlarına zidd olaraq istifadə edilməsi məqsədilə şantaj və digər zorakı üsullarla təsir dairəsində saxlanılması halları ilə bağlı Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti (DTX) tərəfindən kompleks araşdırma tədbirləri həyata keçirilib.

Əməliyyat-istintaq tədbirləri ilə müəyyən edilib ki, İran xüsusi xidmət orqanının nəzarəti altında, radikal-ekstremist dini ideyaların aşılama yolu ilə Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlarından ibarət gizli yaradılmış qanunsuz silahlı birləşməyə rəhbərlik analoji cinayət əməllərinə görə 2018-ci ildən barələrində məhkəmənin qərarı ilə həbs qətimkan tədbiri seçilən beynəlxalq axtarış verilmiş, hazırda İranda gizləndirən İbrahimbəyli Tohid Alim oğlu, Əsədov Rövşən Elçin oğlu, Məmmədov Orxan Kamran oğlu, Hacıyev Elşad Elçin oğlu (Əkrəm Hacıyev) və digərlərinə həvalə edilmiş müəyyən olunub.

DTX-nin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, ötən müddət ərzində qanunsuz silahlı birləşmə tərəfindən esason əvvəllər müxtəlif cinayətlərə görə məhkumluğu olan, habelə özlərini "Müsləman Birliyi Hərəkatı"

adlandırılan təşkilatın üzvü hesab edən şəxslərin sırasından seçilmiş Azərbaycan Respublikası vətəndaşları üçün ölkələrin ərazisindən keçirilməklə İranın Tehran şəhərinə, orada mobil telefon və pasportları götürülməklə, əlaqələrinin gizliliyinə və konspirasiya tələblərinə dair təlimatlandırılmaqla, dini ləqəblər verilərək, təqdim olunmuş saxta sənədlərlə hərbi yük təyيارələrində Suriyanın Dəməşq şəhərinə aparılıb. Onlar Suriya ərazisində müxtəlif odlu silahlardan istifadə qaydaları və döyüş taktikasını öyrətdirilən hərbi təlimlərə cəlb edilib, təlimlərdə iştirak etmiş hər bir şəxsə təqdim olunan qəbzələr imza etdirməklə müxtəlif məbləğlərdə pul vəsaitləri verilib. Həyata keçirilən əməliyyat-axtarış tədbirləri zamanı qanunsuz silahlı birləşmələrin hərbi təlimlərində iştirakı müəyyən edilən 19 nəfər Azərbaycan Respublikası vətəndaşı istintaqa cəlb olunub,

qanunsuz silahlı birləşmə və onun tərəfindən təşkil edilmiş hərbi təlimlər barədə çoxsaylı dəlillər, qanunsuz yollarla Azərbaycana keçirilmiş müasir silah, dünyəvi dövlət ideyalarına qarşı radikal, dini-ekstremist münasibəti təbliğ edən, yayılması Azərbaycanca qadağan edilmiş müxtəlif kitablar, videomateriallar aşkar edilərək götürülüb.

Cinayət işi üzrə əvvəllər məhkum edilmiş Hüseyinov İskəndər Hani oğlu, Haqverdiyev Tural Səfər oğlu, Şükürov Elton Əli oğlu və digərləri Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 12.1, 279.1-ci (qanunvericiliklə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələrdə iştirak etmə) maddələri ilə cinayət məsuliyyətinə cəlb edilərək saxlanılıb. Eyni zamanda hazırda İranda məskunlaşmış Ruhulla Axundzadə və digərləri tərəfindən qruplaşma üzvlərinə müxtəlif tapşırıqların verilməsi barədə materiallar da aşkar edilib.

Qruplaşma üzvlərinin hərbi təlimlərə cəlb edildikdən bir il əvvəl Əsədov Orxan Forman oğlu üçün ölkə ərazisində terror aktına cəhd edərək həbs olunub. Araşdırmalar zamanı həmçinin qeyd olunan hərbi təlimlərə cəlb edilmiş Məmmədov Fəqan Sədrəddin oğ-

lunun daha sonra İranın Azərbaycanı səfirliyinə məxsus avtomatınla Azərbaycana çatdırılaraq, üzərində dini məzmunlu süarlar yazılmış köynəklərin respublikanın bəzi rayonlarında keçirilməsi planlaşdırılan aksiyaların iştirakçılarına paylanmasını təşkil etməsinə əsaslı sübhehlər müəyyən edilib. Məlum olub ki, qeyd edilən xüsusi xidmət orqanlarının nümayəndələri Ermənistan silahlı birləşmələrinin işğalçı əməllərinə bəraət qazandırmaları ilə əlaqədar aralarında fikir ayrılığı yaranan Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarını sonra da təsir dairəsində saxlamaq üçün onları cəlb edildikləri hərbi təlimlərə dair videokadrlarla və digər üsullarla şantaj ediblər. Hazırda kompleks əməliyyat-istintaq tədbirləri davam edir.

Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti hər hansı qanunsuz silahlı birləşmələrdə iştirak edənlərin, onların ciddi cinayət məsuliyyəti ilə üzləşəcəklərini vurğulayır, xarici xüsusi xidmət orqanlarının hər hansı formada təsir dairəsinə düşmələri barədə ölkənin təhlükəsizlik orqanına vaxtında məlumat vermələri xüsusi tələb olunur. Xidmətin zəruriliyinə dair onları xəbərdar edir.

IDEA İctimai Birliyi "Sevincini bölüş" kampaniyasına başlayır

IDEA İctimai Birliyi tərəfindən Bakıda istifadəsiz oyuncaqların ianə verilməsi üzrə "Sevincini bölüş" xeyriyyə kampaniyasına start verilir. Kampaniya çərçivəsində şəhərin müxtəlif yerlərində xüsusi ianə qutuları yerləşdiriləcək, onlara toplanan oyuncaqlar xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqlara təqdim ediləcək.

AZƏRTAC xəbər verir ki, oyuncaq ianələrinin qəbulu üçün ilk belə qutu bu gün Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, IDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rəhbəri Leyla Əliyevanın iştirakı ilə Gənclik Mallı ticarət mərkəzində istifadəyə verilib. Sözügedən qutulara insanlar övladlarının artıq istifadə etmədikləri və paylaşmaq istədikləri oyuncaqları yerləşdirə bilər. Bu cür xeyriyyə məqsədli təkrar istifadə qutularının yaxın vaxtlarda Bakının digər məhəllələrində də quraşdırılması planlaşdırılır. İanə qutularına toplanan oyuncaqlar mütəmadi olaraq müxtəlif xeyriyyə təşkilatları və paylanma məntəqələri vasitəsilə uşaqlara paylanacaq.

Məlum olduğu kimi, tullantıların azaldılması, təkrar istifadəsi və təkrar emalına xüsusi önəm verən IDEA İctimai Birliyi tərəfindən bu istiqamətdə genişmiqyaslı təbliğat və təşviqat tədbirləri, kağız və plastik tullantılarının, işlənmiş batareyaların toplanaraq təkrar emala göndərilməsi, eləcə də geyim əşyalarının toplanaraq təkrar istifadəyə göndərilməsi üzrə layihələr həyata keçirilir.

Digər məhsullar kimi, yüksək tələbatla malik olan oyuncaqların da tullanması və çürüməsi ətraf mühitə zərərli təsirlər və çürüməsi ətraf mühitə zərərli təsirlərdir. Bu həm tullanan məhsulların çürüməsi zamanı təbiiyyətə buraxılan zərərli maddə və qazlar, həm də yeni məhsulla-

ların istehsalından irəli gələn zərər ilə bağlıdır.

Bu xüsusda IDEA İctimai Birliyi şəhərimizin sakinlərini öz "sevincini bölüş"məyə, evlərində olan istifadəsiz, yararlı və saf qalan oyuncaqlarını tullamaq əvəzinə IDEA-nın ianə qutularına yerləşdirməklə

ehtiyacı olan uşaqlara öz yardım ölini uzatmağa, eyni zamanda həmin oyuncaqlara "ikinci həyat" verməklə təbiiyyətə vurulan zərəri azaltmağa çağırır. İanə edilən oyuncaqları qutulara atmadan öncə onların təmizlənməsi, qutulara kənar əşyalar və ya tullantılar atılmaması xahiş edilir.

Əsas hədəf AMEA-nın nüfuzunu bərpa etmək, sabit elmi mühit yaratmaqdır

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Rəyasət Heyətinin növbəti iclası keçirilib. Öncə AMEA-nın prezidenti, akademik İsa Həbibbəylinin "AMEA-nın təşkilatlanmasında yeni mərhələ: müasir çağırışlar və perspektivlər" mövzusunda çıxışı dinlənilib.

Akademik bildirib ki, AMEA-nın ümumi yığıncağının 25 oktyabr 2022-ci il tarixli akademiyasının prezidenti vəzifəsinə seçilməsinə nəticələndirən qərarından və dövlət başçısının onu bu vəzifəyə təsdiqləməsi barədə 26 oktyabr 2022-ci il tarixli sərəncamından sonra Rəyasət Heyətinin ilk iclası keçirilib: "Mənə AMEA-nın prezidenti kimi məsuliyyəti və şəərəfli vəzifəyə etibar edildiyinə görə cənab Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığımı bildirirəm. Həmçinin AMEA-nın ümumi yığıncağında mənə səs verən akademiyamızın həqiqi üzvlərinə təşəkkürümü ifadə edirəm. Dövlət başçısının Azərbaycanı, ikincisi isə cənab Prezidentin 22 iyul 2022-ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının 1945-ci ildə yaradılarkən əsas fəaliyyət istiqamətlərini müəyyənləşdirməsi haqqında" qərarından və dövlət başçısının onu bu vəzifəyə təsdiqləməsi barədə 26 oktyabr 2022-ci il tarixli sərəncamından sonra Rəyasət Heyətinin ilk iclası keçirilib: "Mənə AMEA-nın prezidenti kimi məsuliyyəti və şəərəfli vəzifəyə etibar edildiyinə görə cənab Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığımı bildirirəm. Həmçinin AMEA-nın ümumi yığıncağında mənə səs verən akademiyamızın həqiqi üzvlərinə təşəkkürümü ifadə edirəm. Dövlət başçısının Azərbaycanı, ikincisi isə cənab Prezidentin 22 iyul 2022-ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının 1945-ci ildə yaradılarkən əsas fəaliyyət istiqamətlərini müəyyənləşdirməsi haqqında" qərarından və dövlət başçısının onu bu vəzifəyə təsdiqləməsi barədə 26 oktyabr 2022-ci il tarixli sərəncamından sonra Rəyasət Heyətinin ilk iclası keçirilib: "Mənə AMEA-nın prezidenti kimi məsuliyyəti və şəərəfli vəzifəyə etibar edildiyinə görə cənab Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığımı bildirirəm. Həmçinin AMEA-nın ümumi yığıncağında mənə səs verən akademiyamızın həqiqi üzvlərinə təşəkkürümü ifadə edirəm. Dövlət başçısının Azərbaycanı, ikincisi isə cənab Prezidentin 22 iyul 2022-ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının 1945-ci ildə yaradılarkən əsas fəaliyyət istiqamətlərini müəyyənləşdirməsi haqqında" qərarından və dövlət başçısının onu bu vəzifəyə təsdiqləməsi barədə 26 oktyabr 2022-ci il tarixli sərəncamından sonra Rəyasət Heyətinin ilk iclası keçirilib: "Mənə AMEA-nın prezidenti kimi məsuliyyəti və şəərəfli vəzifəyə etibar edildiyinə görə cənab Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığımı bildirirəm. Həmçinin AMEA-nın ümumi yığıncağında mənə səs verən akademiyamızın həqiqi üzvlərinə təşəkkürümü ifadə edirəm. Dövlət başçısının Azərbaycanı, ikincisi isə cənab Prezidentin 22 iyul 2022-ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının 1945-ci ildə yaradılarkən əsas fəaliyyət istiqamətlərini müəyyənləşdirməsi haqqında" qərarından və dövlət başçısının onu bu vəzifəyə təsdiqləməsi barədə 26 oktyabr 2022-ci il tarixli sərəncamından sonra Rəyasət Heyətinin ilk iclası keçirilib: "Mənə AMEA-nın prezidenti kimi məsuliyyəti və şəərəfli vəzifəyə etibar edildiyinə görə cənab Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığımı bildirirəm. Həmçinin AMEA-nın ümumi yığıncağında mənə səs verən akademiyamızın həqiqi üzvlərinə təşəkkürümü ifadə edirəm. Dövlət başçısının Azərbaycanı, ikincisi isə cənab Prezidentin 22 iyul 2022-ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının 1945-ci ildə yaradılarkən əsas fəaliyyət istiqamətlərini müəyyənləşdirməsi haqqında" qərarından və dövlət başçısının onu bu vəzifəyə təsdiqləməsi barədə 26 oktyabr 2022-ci il tarixli sərəncamından sonra Rəyasət Heyətinin ilk iclası keçirilib: "Mənə AMEA-nın prezidenti kimi məsuliyyəti və şəərəfli vəzifəyə etibar edildiyinə görə cənab Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığımı bildirirəm. Həmçinin AMEA-nın ümumi yığıncağında mənə səs verən akademiyamızın həqiqi üzvlərinə təşəkkürümü ifadə edirəm. Dövlət başçısının Azərbaycanı, ikincisi isə cənab Prezidentin 22 iyul 2022-ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının 1945-ci ildə yaradılarkən əsas fəaliyyət istiqamətlərini müəyyənləşdirməsi haqqında" qərarından və dövlət başçısının onu bu vəzifəyə təsdiqləməsi barədə 26 oktyabr 2022-ci il tarixli sərəncamından sonra Rəyasət Heyətinin ilk iclası keçirilib: "Mənə AMEA-nın prezidenti kimi məsuliyyəti və şəərəfli vəzifəyə etibar edildiyinə görə cənab Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığımı bildirirəm. Həmçinin AMEA-nın ümumi yığıncağında mənə səs verən akademiyamızın həqiqi üzvlərinə təşəkkürümü ifadə edirəm. Dövlət başçısının Azərbaycanı, ikincisi isə cənab Prezidentin 22 iyul 2022-ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının 1945-ci ildə yaradılarkən əsas fəaliyyət istiqamətlərini müəyyənləşdirməsi haqqında" qərarından və dövlət başçısının onu bu vəzifəyə təsdiqləməsi barədə 26 oktyabr 2022-ci il tarixli sərəncamından sonra Rəyasət Heyətinin ilk iclası keçirilib: "Mənə AMEA-nın prezidenti kimi məsuliyyəti və şəərəfli vəzifəyə etibar edildiyinə görə cənab Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığımı bildirirəm. Həmçinin AMEA-nın ümumi yığıncağında mənə səs verən akademiyamızın həqiqi üzvlərinə təşəkkürümü ifadə edirəm. Dövlət başçısının Azərbaycanı, ikincisi isə cənab Prezidentin 22 iyul 2022-ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının 1945-ci ildə yaradılarkən əsas fəaliyyət istiqamətlərini müəyyənləşdirməsi haqqında" qərarından və dövlət başçısının onu bu vəzifəyə təsdiqləməsi barədə 26 oktyabr 2022-ci il tarixli sərəncamından sonra Rəyasət Heyətinin ilk iclası keçirilib: "Mənə AMEA-nın prezidenti kimi məsuliyyəti və şəərəfli vəzifəyə etibar edildiyinə görə cənab Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığımı bildirirəm. Həmçinin AMEA-nın ümumi yığıncağında mənə səs verən akademiyamızın həqiqi üzvlərinə təşəkkürümü ifadə edirəm. Dövlət başçısının Azərbaycanı, ikincisi isə cənab Prezidentin 22 iyul 2022-ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının 1945-ci ildə yaradılarkən əsas fəaliyyət istiqamətlərini müəyyənləşdirməsi haqqında" qərarından və dövlət başçısının onu bu vəzifəyə təsdiqləməsi barədə 26 oktyabr 2022-ci il tarixli sərəncamından sonra Rəyasət Heyətinin ilk iclası keçirilib: "Mənə AMEA-nın prezidenti kimi məsuliyyəti və şəərəfli vəzifəyə etibar edildiyinə görə cənab Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığımı bildirirəm. Həmçinin AMEA-nın ümumi yığıncağında mənə səs verən akademiyamızın həqiqi üzvlərinə təşəkkürümü ifadə edirəm. Dövlət başçısının Azərbaycanı, ikincisi isə cənab Prezidentin 22 iyul 2022-ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının 1945-ci ildə yaradılarkən əsas fəaliyyət istiqamətlərini müəyyənləşdirməsi haqqında" qərarından və dövlət başçısının onu bu vəzifəyə təsdiqləməsi barədə 26 oktyabr 2022-ci il tarixli sərəncamından sonra Rəyasət Heyətinin ilk iclası keçirilib: "Mənə AMEA-nın prezidenti kimi məsuliyyəti və şəərəfli vəzifəyə etibar edildiyinə görə cənab Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığımı bildirirəm. Həmçinin AMEA-nın ümumi yığıncağında mənə səs verən akademiyamızın həqiqi üzvlərinə təşəkkürümü ifadə edirəm. Dövlət başçısının Azərbaycanı, ikincisi isə cənab Prezidentin 22 iyul 2022-ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının 1945-ci ildə yaradılarkən əsas fəaliyyət istiqamətlərini müəyyənləşdirməsi haqqında" qərarından və dövlət başçısının onu bu vəzifəyə təsdiqləməsi barədə 26 oktyabr 2022-ci il tarixli sərəncamından sonra Rəyasət Heyətinin ilk iclası keçirilib: "Mənə AMEA-nın prezidenti kimi məsuliyyəti və şəərəfli vəzifəyə etibar edildiyinə görə cənab Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığımı bildirirəm. Həmçinin AMEA-nın ümumi yığıncağında mənə səs verən akademiyamızın həqiqi üzvlərinə təşəkkürümü ifadə edirəm. Dövlət başçısının Azərbaycanı, ikincisi isə cənab Prezidentin 22 iyul 2022-ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının 1945-ci ildə yaradılarkən əsas fəaliyyət istiqamətlərini müəyyənləşdirməsi haqqında" qərarından və dövlət başçısının onu bu vəzifəyə təsdiqləməsi barədə 26 oktyabr 2022-ci il tarixli sərəncamından sonra Rəyasət Heyətinin ilk iclası keçirilib: "Mənə AMEA-nın prezidenti kimi məsuliyyəti və şəərəfli vəzifəyə etibar edildiyinə görə cənab Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığımı bildirirəm. Həmçinin AMEA-nın ümumi yığıncağında mənə səs verən akademiyamızın həqiqi üzvlərinə təşəkkürümü ifadə edirəm. Dövlət başçısının Azərbaycanı, ikincisi isə cənab Prezidentin 22 iyul 2022-ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının 1945-ci ildə yaradılarkən əsas fəaliyyət istiqamətlərini müəyyənləşdirməsi haqqında" qərarından və dövlət başçısının onu bu vəzifəyə təsdiqləməsi barədə 26 oktyabr 2022-ci il tarixli sərəncamından sonra Rəyasət Heyətinin ilk iclası keçirilib: "Mənə AMEA-nın prezidenti kimi məsuliyyəti və şəərəfli vəzifəyə etibar edildiyinə görə cənab Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığımı bildirirəm. Həmçinin AMEA-nın ümumi yığıncağında mənə səs verən akademiyamızın həqiqi üzvlərinə təşəkkürümü ifadə edirəm. Dövlət başçısının Azərbaycanı, ikincisi isə cənab Prezidentin 22 iyul 2022-ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının 1945-ci ildə yaradılarkən əsas fəaliyyət istiqamətlərini müəyyənləşdirməsi haqqında" qərarından və dövlət başçısının onu bu vəzifəyə təsdiqləməsi barədə 26 oktyabr 2022-ci il tarixli sərəncamından sonra Rəyasət Heyətinin ilk iclası keçirilib: "Mənə AMEA-nın prezidenti kimi məsuliyyəti və şəərəfli vəzifəyə etibar edildiyinə görə cənab Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığımı bildirirəm. Həmçinin AMEA-nın ümumi yığıncağında mənə səs verən akademiyamızın həqiqi üzvlərinə təşəkkürümü ifadə edirəm. Dövlət başçısının Azərbaycanı, ikincisi isə cənab Prezidentin 22 iyul 2022-ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının 1945-ci ildə yaradılarkən əsas fəaliyyət istiqamətlərini müəyyənləşdirməsi haqqında" qərarından və dövlət başçısının onu bu vəzifəyə təsdiqləməsi barədə 26 oktyabr 2022-ci il tarixli sərəncamından sonra Rəyasət Heyətinin ilk iclası keçirilib: "Mənə AMEA-nın prezidenti kimi məsuliyyəti və şəərəfli vəzifəyə etibar edildiyinə görə cənab Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığımı bildirirəm. Həmçinin AMEA-nın ümumi yığıncağında mənə səs verən akademiyamızın həqiqi üzvlərinə təşəkkürümü ifadə edirəm. Dövlət başçısının Azərbaycanı, ikincisi isə cənab Prezidentin 22 iyul 2022-ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının 1945-ci ildə yaradılarkən əsas fəaliyyət istiqamətlərini müəyyənləşdirməsi haqqında" qərarından və dövlət başçısının onu bu vəzifəyə təsdiqləməsi barədə 26 oktyabr 2022-ci il tarixli sərəncamından sonra Rəyasət Heyətinin ilk iclası keçirilib: "Mənə AMEA-nın prezidenti kimi məsuliyyəti və şəərəfli vəzifəyə etibar edildiyinə görə cənab Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığımı bildirirəm. Həmçinin AMEA-nın ümumi yığıncağında mənə səs verən akademiyamızın həqiqi üzvlərinə təşəkkürümü ifadə edirəm. Dövlət başçısının Azərbaycanı, ikincisi isə cənab Prezidentin 22 iyul 2022-ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının 1945-ci ildə yaradılarkən əsas fəaliyyət istiqamətlərini müəyyənləşdirməsi haqqında" qərarından və dövlət başçısının onu bu vəzifəyə təsdiqləməsi barədə 26 oktyabr 2022-ci il tarixli sərəncamından sonra Rəyasət Heyətinin ilk iclası keçirilib: "Mənə AMEA-nın prezidenti kimi məsuliyyəti və şəərəfli vəzifəyə etibar edildiyinə görə cənab Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığımı bildirirəm. Həmçinin AMEA-nın ümumi yığıncağında mənə səs verən akademiyamızın həqiqi üzvlərinə təşəkkürümü ifadə edirəm. Dövlət başçısının Azərbaycanı, ikincisi isə cənab Prezidentin 22 iyul 2022-ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının 1945-ci ildə yaradılarkən əsas fəaliyyət istiqamətlərini müəyyənləşdirməsi haqqında" qərarından və dövlət başçısının onu bu vəzifəyə təsdiqləməsi barədə 26 oktyabr 2022-ci il tarixli sərəncamından sonra Rəyasət Heyətinin ilk iclası keçirilib: "Mənə AMEA-nın prezidenti kimi məsuliyyəti və şəərəfli vəzifəyə etibar edildiyinə görə cənab Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığımı bildirirəm. Həmçinin AMEA-nın ümumi yığıncağında mənə səs verən akademiyamızın həqiqi üzvlərinə təşəkkürümü ifadə edirəm. Dövlət başçısının Azərbaycanı, ikincisi isə cənab Prezidentin 22 iyul 2022-ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının 1945-ci ildə yaradılarkən əsas fəaliyyət istiqamətlərini müəyyənləşdirməsi haqqında" qərarından və dövlət başçısının onu bu vəzifəyə təsdiqləməsi barədə 26 oktyabr 2022-ci il tarixli sərəncamından sonra Rəyasət Heyətinin ilk iclası keçirilib: "Mənə AMEA-nın prezidenti kimi məsuliyyəti və şəərəfli vəzifəyə etibar edildiyinə görə cənab Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığımı bildirirəm. Həmçinin AMEA-nın ümumi yığıncağında mənə səs verən akademiyamızın həqiqi üzvlərinə təşəkkürümü ifadə edirəm. Dövlət başçısının Azərbaycanı, ikincisi isə cənab Prezidentin 22 iyul 2022-ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının 1945-ci ildə yaradılarkən əsas fəaliyyət istiqamətlərini müəyyənləşdirməsi haqqında" qərarından və dövlət başçısının onu bu vəzifəyə təsdiqləməsi barədə 26 oktyabr 2022-ci il tarixli sərəncamından sonra Rəyasət Heyətinin ilk iclası keçirilib: "Mənə AMEA-nın prezidenti kimi məsuliyyəti və şəərəfli vəzifəyə etibar edildiyinə görə cənab Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığımı bildirirəm. Həmçinin AMEA-nın ümumi yığıncağında mənə səs verən akademiyamızın həqiqi üzvlərinə təşəkkürümü ifadə edirəm. Dövlət başçısının Azərbaycanı, ikincisi isə cənab Prezidentin 22 iyul 2022-ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının 1945-ci ildə yaradılarkən əsas fəaliyyət istiqamətlərini müəyyənləşdirməsi haqqında" qərarından və dövlət başçısının onu bu vəzifəyə təsdiqləməsi barədə 26 oktyabr 2022-ci il tarixli sərəncamından sonra Rəyasət Heyətinin ilk iclası keçirilib: "Mənə AMEA-nın prezidenti kimi məsuliyyəti və şəərəfli vəzifəyə etibar edildiyinə görə cənab Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığımı bildirirəm. Həmçinin AMEA-nın ümumi yığıncağında mənə səs verən akademiyamızın həqiqi üzvlərinə təşəkkürümü ifadə edirəm. Dövlət başçısının Azərbaycanı, ikincisi isə cənab Prezidentin 22 iyul 2022-ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının 1945-ci ildə yaradılarkən əsas fəaliyyət istiqamətlərini müəyyənləşdirməsi haqqında" qərarından və dövlət başçısının onu bu vəzifəyə təsdiqləməsi barədə 26 oktyabr 2022-ci il tarixli sərəncamından sonra Rəyasət Heyətinin ilk iclası keçirilib: "Mənə AMEA-nın prezidenti kimi məsuliyyəti və şəərəfli vəzifəyə etibar edildiyinə görə cənab Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığımı bildirirəm. Həmçinin AMEA-nın ümumi yığıncağında mənə səs verən akademiyamızın həqiqi üzvlərinə təşəkkürümü ifadə edirəm. Dövlət başçısının Azərbaycanı, ikincisi isə cənab Prez

Səndən ötrü can verməyə cümlə hazırız, Səndən ötrü qan tökməyə cümlə qadırız!..

Doğma torpağa sevgisi onu ali məqama ucaltdı

◆ Vətənim Azərbaycandır

Multikultural və tolerant ölkə olmaq dövləti gücləndirir, onu yüksəklərə ucaldır. Azərbaycan da deyilənlərin təmsilində müxtəlif xalqların birgə yaşadığı ölkələrdəndir. Bu rəngarəngliyi yurdumuzun torpaqlarını gəzməyə başladığımız andan hiss edirik: şimaldan cənuba, şərqdən qərbə doğru hər addımda görürük...

çə və kimsəsiz otaqların daş divarları öz səsimi özümə qaytadır. Elə hey gözləyirəm ki, bəlkə bir gün Elməddin bu qapıdan içəri daxil ola..."

Anası Tahirə Abdullayeva deyir ki, Elməddin uşaqlıqdan bəri çox sakit təbiətli olub. İstər məktəbdə, istərsə də dostları arasında seçilirdi. Ən böyük arzusu isə hərbiçilik idi. Məktəbi bitirdikdən sonra hərbi xidmətə yollanan zaman anasına deyib ki, xidmətinə başa vurub ordu sıralarında qalıb vətənə xidmət etmək istəyir.

Anası oğlunun vətən sevgisindən kompakt halda yaşayan etnik qrupların nümayəndələri də geniş yer alır. O uğullar ki, bu vətənin suyu, çərəyi ilə boya-başa çatıb, görək olduqları məqamda da canlarını vətənə qurban veriblər. 44 günlük Vətən müharibəsində qəhrəmancasına savaşmış şəhidlik zirvəsinə ucalan tat

Hər dəfə evin qapısı açılanda elə bilirəm ki, Elməddin gəldi

Elməddin Abdullayevin vaxtı ilə küçələrində oynadığı, məktəbində oxuduğu, əsl igid kimi böyüdüüyü yurdun ciğirli ilə irəliləyən öz əlləri ilə tikib-qurduğu evin qarşısında dayanırıq. Darvazanın ağzında bizi "özü" (şəkilli lövhəsi) qarşılayır. Elməddin hərbi xidmətə yollanmadan əvvəl bünövrəsini qoyduğu, daşını qaldırdığı bu evdə qurmuşdu xeyallarını. Burada başlayacaqdı gənc həyatının yeni mərhələsi. Ancaq o, vətənin mərd oğullarına qoşularaq ədəbiyətə zirvəyə ucaldı...

Vətən uğrunda gedən savaşda canını fəda edən Elməddin Abdullayev 2001-ci il fevralın 13-də Qubanın Qam-qam kəndində anadan olub. Orta təhsilini Şəhid Mübariz Abdullayev adına Qam-qam kənd tam orta məktəbində aldıqdan sonra 2019-cu ildə hərbi xidmətə yollanab. Tərxis olunmasına sayılı günlər qalanda İkinci Qarabağ müharibəsi başlayıb və o, könüllü döyüşə yollandı.

Qapının kənarından həyəətə daxil olar-olmaz sevinc dolu baxışlarla atası Telman Abdullayev bizi qarşılayır. Deyir ki, hər dəfə bu evin qapısı açılanda elə bilirəm ki, Elməddin qapıdan içəri girib ata deyib boynuma sarılaraq: "Axı bura mənim yox, onun evidir. Hələ evi özü tikməyə başlayanda həmişə bu həyətdə onu görüb səsimi eşidirdim. İçəri girən kimi onu səsləyər, hansı işləri gördüyü ilə maraqlanırdım. İndi isə sözsüz-sədsiz qalan bağ-

ruhlandırılmış, çuşa gətirmişdi. Hətta əsgərlik yaşının yetişməsinə böyük səbirsizliklə gözləyirdi. Gedən zaman isə bizə demişdi ki, sizi qazandığım nailiyyətlərə sevincinizə, siz mənimlə fəxr edəcəksiniz".

Bir nigara vurulmuşdu

Dediklərinə bir-bir icra edən Elməddin Abdullayev 2020-ci ilin yanvar ayında hərbi xidmətdən məzuniyyətə buraxılıb. Qazandığı nailiyyətlərin həkk olunduğu tərifnamələrlə yurduna üz tutub. Elməddinin ailəsi ilə birlikdə keçirdiyi son görüş də elə bu tarixdə yaşanmış. Telman Abdullayev qeyd edir ki, yanvar ayında

gələcəyini bilsələr də, onlara dəqiq vaxtı deməyib: "Bir gün qapı açıldı, gələnlər Elməddin idi. Bəzən arzulayıram ki, kaş son gelişini əbədləşdirə biləydim. Həmin anları təkrar yaşadığım zaman bəlkə içimdəki həsrət bir-cə dəmci azaldı".

Atasının sözlərinə görə, Elməddin hərbi xidmətdə olan zaman könlünü bir nigara verib. Qayıdar-qayıtmaz onunla evlənilib sevimlərin səadətini yaşamaq istəyirdi.

Elməddini gözündən aralı qoymayan Zəbiyyə nənəsi isə ona təmtəraqlı toy edəcəyini söz vermişdi: "Hər şey hazır idi, bir-cə Elməddin geri dönmədi. Bizi və arzuladığımızı qoyub vətənə üz tutdu. İstədi ki, torpaqlarımızın geri qaytarılması uğrunda gedən döyüşlərdə onun da payı olsun. O, təkə özüni yox, bizi də fəxarətləndirdi, ucaltdı, elə bir vəzifəni boynuna götürdü ki, bir ömür qəhrəman oğlumuzla duya biləcəyimiz qürur hissini yadigar qoydu".

Xatirələrdə yaşadılan gənc ömür

Elməddinin hərbi xidmətdən tərxis olunmasına sayılı günlər qalmış Vətən müharibəsi başlayıb. Vətənə sonsuz məhəbbətlə bağlanan şəhidimiz fərqlənən pulemyotçulardan olub. Onlar dövlətimizin ərazi bütövlüyü naminə ön sıralarda irəliləyirdilər.

Ailəsi ilə son telefon danışığı sentyabrın 27-si olub. Evlərinə zəng edən igid valideynlərinin halı haqqı istəyib. Telefon danışıq qısa çəkəndə, ailə bir ömür bərabər dəqiqələri yaddaşlarında bitib-tükənməz dialoq kimi saxlayıb.

Tahirə xanım deyir ki, sonuncu danışıqlarından sonra səs-səda gəlməyib: "Elə yeni döyüş başlamışdı ki, Elməddinin şəhid olması xəbəri ilə qarına-qarışığı fikirlərimizə, yüzürlə suallarımıza cavab tapılmışdı".

Sözünü sona çatdırmadan Tahirə ananı fikir aparır. Əlləri titrəyir, bənizi solor. Birdən boğazını artırıb yenidən danışımağa başlayır: "Elməddinin şəhid olan gənc dənizçisi bir yuxu görmüşdüm. Tər-qan içində yuxuda eşitdiyim səsə oyanıb tez yoldaşımı da səsələdim. Təkid etdim ki, gedib küçə qapısını yoxlasın. Həyəcanla dedim ki, oğlumuz gəlib, qapını döyür, biz də bayaqdan eşitmirik. Telman tez-tələsik qalxıb qapıya tərəf getdi. Ancaq heç kim yox idi..."

Bəzən candan can qopanda həmin an insana hissələrlə həyan olur. Eyniyə Tahirə xanımın yaşadığı gənc kimi... O gənc ki, Abdullayevlər övladlarını Vətənə qurban vermişdilər.

Əsgər Elməddin Abdullayev 30 sentyabr 2020-ci ildə Talış kəndi istiqamətində gedən döyüşlərdə qəhrəmancasına şəhid olub. Ölümündən sonra "Vətən uğrunda", "İgidliyə görə", "Laçının azad olunmasına görə", "Suqovuşanın azad olunmasına görə" medalları ilə təltif edilib.

İndi Elməddinin tikintisini yarıncıq qoyub getdiyi evin otaqlarının onun şəkilləri, xatirələri bəzəyir. Mənzili seyr edərkən stəndə qoyulan ətir diqqətimizi çəkdi. Bu an Tahirə xanım yaxınlaşdı və oğluna aldığı hədiyyə və ən sevdiyi ətir olduğunu söyləyərkən gözyaşlarına qorq oldu. Elə ananın üzərindən də həmin ətrin qoxusu gəlirdi...

Aydan XƏLİLOVA,
"Azərbaycan"

- Oğlum, niyə ölməyə belə tələsirsən?
- Ölməyə yox, qisasımızı almağa tələsirim, ana!
Bu, anasıyla son söhbəti idi Nicatın.

44 günlük Vətən müharibəsi igidlərimizin şücaəti, döyüş ruhu, haqq uğrunda mübarizə əzmi sayəsində otuz illik işğala son qoyaraq böyük qələbəmiz ilə nəticələndi. Bu uğurda minlərlə igidimiz canından keçdi. Onlardan biri də Nicat Şükürlü idi. Yaşasaydı, şəhadətindən 12 gün sonra 29 yaş tamam olacaqdı...

Xidməti borcunu illər öncə ödəmiş olsa da, ürəyi dözmürdü. Vətənin dar gündə yaxasını kənara çəkərək yaşamağı qüruruna, qeyrətinə sığışdırmadı və həmin günlərin birində hərbi komissarlığa gedərək adını könüllülər sırasına yazdırdı. Həmin gün ona hələ gözləyəcəyini, könüllülərə ehtiyac olmadığını desələr də, ruhdan düşmədi, ertəsi gün də gedib israrla təkid etdi.

Şəhidlərimizin qisasını alan qəhrəman

Döyüşə tələsən əsgər...

Əslən kürdəmirli olan Nicat Şükürlü 1991-ci il oktyabrın 23-də Bakıda anadan olub. O, hələ uşaqlıqdan inadkarlığı, cəsurluğu, vətənpərvərliyi ilə seçilirdi. İdmanla məşğul olur, yarışlarda qalib gəlirdi. Ailəsi, xüsusilə də anası həmişə oğlunun ali təhsil almasını istəyirmiş. Amma o, ilk olaraq əsgərliyə getməyi üstün tutub. Hərbi xidmətdən sonra Bakı Slavyan

Universitetinə daxil olub. Qismət də elə gətirib ki, universiteti bitirsə də, diplomunu şəhid olduqdan sonra anasına təqdim ediblər.

Anası Yegənə Şükürova deyir ki, torpaqlarımızın işğal altında ol-

ması Nicatı həmişə narahat edirdi: "Tovuz hadisələri isə sanki səbrini daşıran son damla oldu. Hərbiçilərimizin, xüsusən Polad Həşimovun erməni təxribatına uğraması ona yaman təsir etmişdi. Evdə qorur tuta bilirdi, bütün günü xəbərlərə qulaq asır, şəhidlər haqqında məlumatları öyrənməyə çalışırdı. Qisas eşiyə alışır-yanırdı. Elə hey deyirdi ki, bu qan yerdə qalmamalıdır".

Anası bunu da deyir ki, bir axşam ailəlikcə süfrə arxasında əy-

icazə olaraq ailəlikcə görüşməyə gəlib. Anası üzündəki həsrət, nişgillə dolu gülməməsiylə o anları sanki yenidən yaşayır: "Əvvəl atasıyla, bacarıyla görüşdük. Bacasının başına sığal çəkib qulağına nəşə dedi. Yağın ki, mənə ona tapşırırdı... Sonra mənə yaxınlaşdı. Son dəfə canından bir parçanı öpdüm, qucaqladım, qoxusunu ciyərlərimə çəkdim. Ayrılb 1-2 addım atandan sonra mənə tərəf çevrilib, "Ana, boynunu niyə bükmüşsən. Başını həmişə dik tut" dedi və getdi. Demə, bu, son görüşümüz imiş".

"Oğlum həmişə fəxrim olub"

Şəhidimizin atası Ayaz Şükürovdan oğlunu soruşuruq. Boğazında duyulənən qəhərlə gücləndən deyir ki, həmişə oğul övladının olmasını arzulayıb. İkinci Nicat olub. Onun doğulduğunu eşidəndə sevincindən yero-göyə sığmayıb. Şəhid olana qədər o, atasına bu sevinci yaşadı. Elə şəhadətə qovuşandan sonra da... Bir də tez-tez onu xəstəxanadan çıxarıb evə gətirdiyi günü xatırlayır. Taleyin işinə bax, o zaman nə bilirdi ki, bu evə bir gün beləkdə gətirdiyi körpəsini 29 ildən sonra çiyinlərində çıxaracaq... "Elə bir an olmur ki, oğlumu düşünməyim, həmişə fikrimdədir. Mərd oğul idi. Heç vaxt haqsızlığa dözməzdi. Sonuncu dəfə oktyabrın 9-u səsinə eşitdim", - deyir Ayaz Şükürov.

Şəhidimizin uşaqlıq və döyüş yoldaşı Vüqar Mehdiyev deyir ki, o, həmişə yaşılardan fərqlənirdi. Dürüst, cəsarətli, qorxmaz idi.

Torpaqlarımızın işğal altında olması, xüsusilə də 2020-ci ilin iyul hadisələri ona yaman təsir etmişdi. Qismən səfərbərlik elan olunduqdan sonra birlikdə hərbi komissarlığa gedib adlarını yazdırıblar. Vüqar deyir ki, komissarlardan ilk ona zəng gəlib. Nicat elə bilib ki, onu aparmayacaqlar. Hərbi komissarlığa getməyə hazırlanmış ki, ona da zəng gəlib.

Keçirilən təlimlərdən sonra hər iki dost cəbhəyə yola düşüb. Burada da Nicat öz çəviqliyi, bacarığı ilə fərqlənib. Bu xüsusiyyətlərinə görə onu manqa komandiri təyin ediblər. Vüqar deyir ki, ayrı-ayrı bölmələrdə olsalar da, eyni taborda vuruşmuşlar. Döyüş zamanı neçə yaralı əsgərə kömək

etdiyinin, son nəfəsinə qədər necə döyüşdüyünün şahidi olub.

Füzulinin və Cəbrayılın azad olunması ərazilərinin möhkəmləndirilməsində iştirak ediblər. Oktyabrın 11-də elə bu cəbhədə də ağır yaralanıb Nicat Şükürlü. Həkimlərin bütün səylərinə rəğmən onu həyatda saxlamaq mümkün olmayıb.

Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi uğrunda döyüş əməliyyatlarına qatılan və hərbi hissə qarşısında qoyulmuş tapşırıqların icrasına zamanı vətəni borcunu şərəflə yerinə yetirdiyi üçün Nicat Şükürlü Prezident İlham Əliyevin sərəncamları ilə "Vətən uğrunda", "Xocavəndin azad olunmasına görə" və "Füzulinin azad olunmasına görə" medalları ilə təltif edilib.

Ülkər XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"

Müzəffər sərkərdəmizin rəhbərliyi ilə düşməni həm mühakimə etdik, həm də cəzalandırdıq

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin nəşr etdiyi "ZƏFƏR MEMUARLARI. Döyüşçülər sərkərdə və müharibə haqqında" kitabından istifadə olunub

ƏLİYEV TALEH ZAMAN OĞLU polkovnik-leytenant

1979-cu il avqustun 28-də Naxçıvan Muxtar Respublikasının Babək rayonunun Cəhri kəndində anadan olub.

1996-2000-ci illərdə Bakı Ali Birləşmiş Komandirlər Məktəbində (indiki Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbi) artilleriya ixtisası üzrə ali təhsil alıb. "N" sayılı hərbi hissədə taqım komandiri, cəbhənin Beyləqan və Füzuli istiqamətlərində döyüş tapşırığı yerinə yetirən hərbi hissələrdə taqım və batareya komandiri, qərargah rəisi, divizion komandiri, hərbi hissənin artilleriya rəisi vəzifələrində çalışıb.

2017-2018-ci illərdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Ali Hərbi Akademiyasının taktiki və əməliyyat kursunu, 2018-2020-ci illərdə Türkiyə Respublikasının Milli Müdafiə Universitetində KARSU və Qərargah Komandanlığı kurslarını bitirib.

Aprel döyüşlərinin və Vətən müharibəsinin iştirakçısıdır. "Azərbaycan Bayrağı" ordeni, "Xocavəndin azad olunmasına görə", "Füzulinin azad olunmasına görə", "Qubadlının azad olunmasına görə", "Şuşanın azad olunmasına görə", Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 10, 90, 95 və 100 illik "Yubiley", 1-ci, 2-ci və 3-cü dərəcəli "Qüsursuz xidmətə görə", 2-ci və 3-cü dərəcəli "Xidmətdə fərqlənməyə görə", "Silahlı Qüvvələr veteranı" və "Müharibə iştirakçısı" medalları ilə təltif edilib.

III qrup II Qarabağ müharibəsi əlilidir. Ailəlidir. 3 övladı var.

man keçdikcə ordumuzda peşəkarlığı, döyüş qabiliyyətini, ruh yüksəkliyini artırdı və ordumuz ölkə qarşısında duran vəzifələri icra etmək üçün bütün imkanlara malik oldu.

İlk sınaq, ilk uğur və böyük qələbəyə aparan yol

2016-cı ildə "N" sayılı hərbi hissəyə divizion komandiri təyin edildim. Artilleriyaçılara hər an topun ipini çəkmək üçün bəzən şans yaratdı. Çünki divizion komandiri təyin edildiyim vaxtdan cəmi 20 gün sonra döyüşdə topun ipini çəkmək nəsbimimiz oldu.

Aprelin 1-də düşmənin cəbhə xəttindəki təxribatlarına qarşı əks-həmlə əməliyyatları başladı. Ali Baş Komandanımız şərəfli missiyamızı həyata keçirmək üçün bizə şans yaratdı. Biz hərbiçilər illərlə bu amı gözləyirdik və o gün yetişmişdi.

Həmin gün rəhbərlik etdiyim divizionla döyüş tapşırığı verildi və cəbhənin Füzuli-Cəbrayıl istiqamətində təxribatlar törətməyə cəhd edən düşməni məhv etmək əmrini aldıq. Bu döyüşlərdə divizionumuz düşmənin yüzlərlə canlı qüvvəsini, hərbi texnikasını, komanda müşahidə məntəqəsini məhv etdi.

Aprel döyüşləri bir zabit kimi mənim ilk böyük döyüş sınağı oldu. Təəssüflərlə olsun ki, aprelin 5-də atəşkə elan olundu. Əgər atəşkə elan olunmasaydı, çox böyük üstünlüklə düşməni darmadağın edərdik. 4 günlük savaş Azərbaycan Ordusunun gücünü göstərməklə yanaşı, həm də Ali Baş Komandanın uzun illərdir Silahlı Qüvvələrimizə göstərdiyi diqqəti, ordu-xalq birliyini nümayiş etdirdi. Məhz ordumuzun müasir silahlarla təchiz olunması, Ali Baş Komandanın diqqəti və xalqın yüksək dəstəyi sayəsində erməni təxribatının qarşısı yüksək peşəkarlıqla alındı və minlərlə hektar ərazi işğaldan azad edildi.

Biz bu sınaqdan uğurla, üzüağ çıxdıq. Bu döyüşlər Ali Baş Komandanımızın qətiyyətli və qüdrətli sərkərdə olduğunu bir daha təsdiqlədi. Düşməni gördü ki, bu ordu istənilən döyüş tapşırığını yerinə yetirməyə qadirdir, çünki döyüşü idarə edə biləcək möhtərəm sərkərdəsi var.

Təəssüflərlə olsun ki, bu döyüşdə uşaqlıq dostum, Ali Hərbi Məktəbdə birlikdə oxuduğum zabit yoldaşım Rasim Məmmədovu itirdim. Rasim ən yaxın sirdaşım idi, onun itkisi mənə çox ağır təsir etdi və içimdəki qisas yangını daha da alovlandırdı. Bu döyüşlərdən sonra tam olaraq qətişdirdim ki, artıq geriye yol yoxdur, yalnız irəliləyiş doğru getməliyə.

Aprel zəfərindən sonra Ali Baş Komandanımız ordumuzun arsenalının daha da zənginləşdirilməsi, müasir texnikaların alınması istiqamətində çox ciddi addımlar atdı. Bu işə bizdə bir əminlik yaratdı ki, İlham Əliyev özəli torpaqlarımızın bir qarışını belə düşməni tapdağında qalması ilə barışmayacaq və tezliklə Ermənistanı daha ağır zərbələr endirəcək.

Vətən müharibəsi - modern ordu, yeni hərbi taktika və sürətli hücum

2017-ci ildə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Ali Hərbi Akademiyasının taktiki və əməliyyat kurslarına cəlb edildim. Bir ildən sonra - 2018-ci ildə Türkiyə Respublikasının Milli Müdafiə Universitetində KARSU və Qərargah Komandanlığı kurslarına göndəridim. Burada hərbi diplomatiyanı, müasir döyüş taktikalari ilə bağlı biliklərimi daha da zənginləşdirdim. 2 il burada təkmilləşmə kursu keçdim və çox böyük təcrübə topladım.

2020-ci ilin iyul ayında çox ağır xəbər eşitdik. Tovuzda baş verən təxribatlar zamanı general Polad Həsəmovun, polkovnik İlqar Mirzəyevin şəhid olması xəbərini aldıq. Po-

lad Həsəmovla İlqar Mirzəyev mənim komandirlərim olmuşdular. Çox acı çəkdim. Universitetin rəhbərliyinə müraciət etdik ki, bizə izin verin, Vətənə dönək. Komandirlər bizə təskinlik verərək bildirdilər ki, artıq təxribata layiqli cavab verilib və atəşkə bərpaya olunub.

2020-ci ilin avqust ayında kursları bitirib Vətənə döndüm. Komandanlığın əmri ilə cəbhənin Füzuli istiqamətindəki "N" sayılı hərbi hissəyə artilleriya rəisi təyin edildim. Zabit yoldaşların zarafatla dedilər ki, sən 4 il öncə divizion komandiri təyin ediləndən 20 gün sonra Aprel döyüşləri baş vermişdi, indi də, yəqin ki, tezliklə savaş başlayar. Və belə də oldu.

Sentyabrın ortalarından kəşfiyyət məlumatları gəlirdi ki, düşməni yəni təxribatlara hazırlaşır. Biz də ciddi hazırlıq gördük və sentyabrın 27-də bu təxribat baş verdi. Öz-özümə dedim ki, görəsən, yenə də 3-4 günlük savaş olacaq və atəşkəslə dayandırılacaq? Amma yanılmışdım, bu savaş böyük zəfərə aparan yol oldu.

Ali Baş Komandanın "Dəmir yumruq" əks-həmlə əməliyyatı ilə Vətən müharibəsinə başladıq. Aprel döyüşləri qısa olsa da, mənə böyük təcrübə qazandırmışdı. Üstəlik, Türkiyədə keçdiyim kurslarda mənim sədiyim yeni taktiki gedşlər də təcürübəmi daha da zənginləşdirmişdi. Bütün bunların sayəsində tabeliyimə olan artilleriya bölmələri düşməne çox sarsıdıcı zərbələr vurur, taktikamı dəyişib manevr etməkə itkişiz irəliləyirdilər.

Hər hücumun sonu müdafiə, hər müdafiənin sonu hücumdur. Mən bölmələrimizə bu iki taktikamı çox yaxşı izah etmişdim. Savaşda da iki taktikadan yararlandıq və bəhrəsini gördük. Artilleriya rəisi kimi mən döyüş zamanı ancaq tabor komandirləri ilə əlaqə saxlamalı, əmrləri onların belə düşməni tapdağında qalması ilə barışmayacaq və tezliklə Ermənistanı daha ağır zərbələr endirəcək.

Vətən müharibəsi - modern ordu, yeni hərbi taktika və sürətli hücum

2017-ci ildə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Ali Hərbi Akademiyasının taktiki və əməliyyat kurslarına cəlb edildim. Bir ildən sonra - 2018-ci ildə Türkiyə Respublikasının Milli Müdafiə Universitetində KARSU və Qərargah Komandanlığı kurslarına göndəridim. Burada hərbi diplomatiyanı, müasir döyüş taktikalari ilə bağlı biliklərimi daha da zənginləşdirdim. 2 il burada təkmilləşmə kursu keçdim və çox böyük təcrübə topladım.

ləsirdi. Elə bilirdik ki, yenə döyüş dayandırılacaq və işimiz yarımcı qalacaq. Ona görə də əvəzində çox ərazimizi işğaldan azad etmək istəyirdik.

Ali Baş Komandanın ordumuzun modernləşməsi istiqamətində atdığı addımlar, xaricdən alınan və öz müdafiə sənayemizin istehsal etdiyi hərbi texnikaların üstünlüyü açıq şəkildə döyüşdə özünü büruzə verdi. Bir taborumuz tamamilə mobilləşmə zirehli maşınlarla ibarət idi və irəlilədikcə düşmənin canına vahi-sən 4 il öncə divizion komandiri təyin ediləndən 20 gün sonra Aprel döyüşləri baş vermişdi, indi də, yəqin ki, tezliklə savaş başlayar. Və belə də oldu.

Sentyabrın ortalarından kəşfiyyət məlumatları gəlirdi ki, düşməni yəni təxribatlara hazırlaşır. Biz də ciddi hazırlıq gördük və sentyabrın 27-də bu təxribat baş verdi. Öz-özümə dedim ki, görəsən, yenə də 3-4 günlük savaş olacaq və atəşkəslə dayandırılacaq? Amma yanılmışdım, bu savaş böyük zəfərə aparan yol oldu.

Ali Baş Komandanın "Dəmir yumruq" əks-həmlə əməliyyatı ilə Vətən müharibəsinə başladıq. Aprel döyüşləri qısa olsa da, mənə böyük təcrübə qazandırmışdı. Üstəlik, Türkiyədə keçdiyim kurslarda mənim sədiyim yeni taktiki gedşlər də təcürübəmi daha da zənginləşdirmişdi. Bütün bunların sayəsində tabeliyimə olan artilleriya bölmələri düşməne çox sarsıdıcı zərbələr vurur, taktikamı dəyişib manevr etməkə itkişiz irəliləyirdilər.

Döyüşdə ağlayan yox idi, döyüşdən sonra isə ağlamayan görmədim

27 gün Füzuli istiqamətində gedən döyüşlərdə müxtəlif əmr və tapşırıqları müvəffəqiyyətlə yerinə yetirdik. Oktyabrın 28-də biz yeni tapşırığı aldıq: Xocavəndin Tuğ kəndində möhkəmlənib artilleriya bölmələrimizi tam hazır vəziyyətə gətirməli idik. Orada Naxçıvanın Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrinin komandiri, polkovnik Tehran Mənsimovla

görüşdük. Biz xüsusi təyinatlıların irəliləməsi üçün düşmənin atəş nöqtələrini susdurmaları idik. Polkovnik Tehran Mənsimov bizimlə birlikdə irəliləyən qruplarımızı idarə etməli idi.

Noyabrın 4-də Daşaltı istiqamətində hücum keçdik. Bu dəfə biz yüksəklikdə, düşməni isə aşağıda idi. Dəqiq zərbələrlə atəş nöqtələrini bir-bir məhv etdik. Yolları atəş hədəfi altına götürdük. Missiyamızı Daşaltı azad etdikdən sonra Laçın-Şuşa yolunu, yəni Laçın dəhlizini bağlamaq idi. Bu baş verəndən son-

ra xüsusi təyinatlılarımız Şuşaya doğru irəliləməli idilər.

Daşaltıya enib, sonra yenidən yüksəklikə qalxmalı idik. Yəni çox ağır, çətin tapşırıq almışdıq. Buna baxmayaraq, missiyamızı uğurla başa vurduq. Erməni hərbiçilərinin çoxu gəldiyimizi görüb çəyəkən kəndi tərk etmişdilər. Bütün texnikaları bizə qənimət kimi qalmışdı. 28 il əvvəl bizim ordumuz burada ağır məğlubiyyətlə üzəlmişdi və illər sonra intiqamımız alındı: ermənilər Daşaltıda məhv edildi.

Bu döyüşlərdə Müzəffər Ali Baş Komandanın güc alan əsl qəhrəmanlar var idi. Çünki Ali Baş Komandanın hər çıxışı, hər sözü əsgərlərimizin dilində şüara çevrilmişdi. Ali Baş Komandanın xalqa müraciətləri hər bir əsgərin döyüş ruhunu artırır, qələbə əzminə əzm qatırır. Ona görə də Daşaltı əməliyyatında hər kəs qürurla, yüksək döyüş əzmi ilə savaşırdı.

Sonuncu missiya

Daşaltı əməliyyatından sonra Şuşaya doğru istiqamət götürdük. Artıq bütün diqqətlər Şuşada idi. Polkovniklər - Vilayət Quliyev, Tehran Mənsimov, Cəhəddar Əhmədov, Fikrət Bədəlov və mən sırası əsgərlərlə birlikdə əlimizdə avtomat Şuşaya doğru irəliləyirdik. Düşməni güllə yağdırsa da, biz sıldırımlarla yüksəklikə doğru qalxdıq. Məvqelənmək üçün yer yox idi. Düşmənin köskin nişançılarını ancaq biz zabitləri hədəfə alırdıq. Atılan güllələrdən biri baş nahiyəmədən dəydi, əl zənn etdim ki, boynum kırıldı. Dəmir dəbilqənin ortasından dəyən güllə başımın üst hissəsini parçaladı. Uzanıqlı vəziyyətdə idim və bir neçə saniyədən sonra başımdan qan axmağa başladı.

Sanitar əsgər ilk yardım göstərdi və qanaxmanın qarşısı bir az alındı.

Artilleriya bölmələrimizin dəqiq atəşlərdən sonra yuxarıdakı erməni hərbiçiləri geri çəkilməyə məcbur oldular. Polkovnik Tehran Mənsimov geri çəkilməyimi təkid etse də, qayıtmadım. Amma bir az keçəndən sonra gördüm ki, huşumu itirirəm. Geri qayıtmaq məcburiyyətində qaldım və meşə ilə 4-5 kilometr piyada yol getdim, sonra avtomobilə mənə Füzulidəki Diaqnostika Mərkəzinə aparıldı. Başıma tikiş vuruldu və istədim ki, axşam geri qayıdım, amma həkimlər imkan vermədilər. Gecəni orada qaldım, səhəri gün - noyabrın 6-da Daşaltıya döndüm. Rəhbətə komandanlara xəbər verdim ki, sağam, sağlamam və onlara yetişmək üçün yola çıxmışam. Beləliklə, qayıdıb yenə də bölmələrimi idarə etməyə başladım.

Dərhal Şuşaya qalxdım. Artıq xüsusi təyinatlılarımız döyüş yoldaşlarımızın qədim qalamızda idilər. Şuşanın möhüllə-möhüllə döyüşə azad etmişdilər. Daşaltı isə bizim hərbi hissə döyüşçülərindən təmizləmişdi.

Müharibənin bitmə xəbərini Şuşada eşitdim. Ali Baş Komandanın xalqa müraciəti və Ermənistanın kapitulyasiya sənədini imzalaması bayrama çevrildi. Hər kəs sevinc içində idi, amma bizim də var idi. Çünki Şuşaya qədər döyüşüb, qələbə müjdəsini eşidə bilməyən şəhid qardaşlarımız oldu. İndi ruhları şaddır. Çünki missiyaları, tapşırıqları uğurla başa çatdı və qanları yerə qalmadı.

Mən bu savaşda ağlayan bir hərbiçiyə görmədim. Amma döyüşdən sonra ağlamayan da görmədim. Hamı bir-birinə sarılıb ağlayırdı. Bu gəz-yaşlarında həm zəfərin sevinci, həm də şəhid olan döyüş yoldaşlarımızın yoxluğunun acısı vardı...

Əminəm ki, döyüş meydanında "Dəmir yumruq" əks-həmlə əməliyyatı ilə düşməni məhv edən Ali Baş Komandanımız tezliklə öz diplomatiya bacarığı, hücum siyasətini bu məsələni də həll edəcək: Zəngəzur dəhlizi açılacaq və mən də sonuncu missiyamı yerinə yetirəcəyəm.

2020-ci il Azərbaycan tarixində şanlı, qızıl hərflərlə yazılan səhifə oldu və qələbə xalqımızın qürurunu özünə qaytardı. Azərbaycan tarixində özünəməxsus, şanlı səhifə olan bu zəfərin isə iki müəllifi var - Azərbaycan Silahlı Qüvvələri və Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev. Azərbaycanın yeni tarixini yazan baş sərkərdəmiz bütün nailiyyətləri ilə yanaşı, həm də torpaqlarımızın xilaskarı oldu, çox qısa zaman ərzində Azərbaycanın uğur tarixini yazdı. Bütün çıxışlarında "Qarabağ Azərbaycanıdır" deyə İlham Əliyev bu sözləri tariximizin gerçəkliyinə çevirdi.

Buna görə də bizlər - Vətən müharibəsi qəhrəmanları baş qəhrəmanımız - Ali Baş Komandanımıza minnətdarız.

Uşaq vaxtı hərənin bir arzusu olur. Mən də böyüyəndə müstəntiq olmaq istəyirdim. Fikirləşirdim ki, əsl günahkarları mühakimə edərək cəzalandırmaq müqəddəs peşədir. Amma böyüdükcə, Qarabağın işğal ilə bağlı baş verən prosesləri görürdüm fikrimi dəyişdirdi. Hərbi mundiri geyindikdən sonra isə hiss etdim ki, ən müqəddəs peşə ələ budur və mən içdim ki, Vətənə, xalqa, dövlətə qürurla, şərafətlə xidmət edəcəyəm.

İllər sonra Müzəffər Ali Baş Komandanımız İlham Əliyev uşaqlıq arzusunun gerçəkləşməsi üçün

hərbiçiyə mənə şans yaratdı. Mən də bu fürsətdən yararlanaraq xalqımıza qarşı ağır cinayətlər, qətlamlar törətmiş cinayətkarları həm hərbiçiyə, həm də müstəntiq kimi mühakimə etdim, cəzalandırdım və ədaləti təmin etdim.

Buna görə də biz hərbiçilər Vətən müharibəsi qəhrəmanları kimi, ilk növbədə, Müzəffər Ali Baş Komandanımıza təşəkkür edirik. Məhz Ali Baş Komandanımız "Dəmir yumruq" əks-həmlə əməliyyatı ilə almışdıq qara ləkəni təmizlədik, öyilmiş qəddimizi dikətdik. Bu gün Qarabağ torpaqlarında fəxarətlə, qürurla, başuca xidmət edirikse, bir-mənəli şəkildə, Silahlı Qüvvələrimizə və Ali Baş Komandanımıza minnətdar olmalıyıq.

Hərbiçiyə olmaq istəyi həm də qısa yangısı idi

Orta məktəbdə oxuduğum illərdə Birinci Qarabağ müharibəsi başlanmışdı. Torpaqlarımız ard-arda işğal edilirdi. Televizora baxanda evlərin-

REGIONLAR

Zəfər Günü ərəfəsində Gəncə şəhidlərinin xatirəsi ehtiramla yad edilir

Bütün ölkədə olduğu kimi, Gəncədə də şəhid və qazi ailələrinə xüsusi diqqət və qayğıkeçlik göstərilir. Aidiyyəti qurumların rəhbərləri tez-tez şəhid ailələrini ziyarət edir, onları narahat ehtiyat qaldırılmasında operativ tədbirlər görürlər.

Qarabağ zəfərinin 2-ci ildönümü ərəfəsində Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Niyazi Bayramov, Milli Məclisin deputatları Pərvin Kərimzadə və Müşfiq Cəfərov, Nizami və Kəpəz Rayon İcra Hakimiyyətlərinin başçıları, bələdiyyə sədrləri, idarə, müəssisə rəhbərləri və şəhər ictimaiyyətinin nümayəndələri Vətən müharibəsində şəhid olan hərbçilərimizin anım günlərinə qatılırlar. İndiyəqədər Şəhidlər Bayramı Nurlan İsmayil oğlu, Cəfərov Mirmuraz Mirbaba oğlu, Məmmədov Elnur Xursid oğlu, Namazov Elməddin Nəbiş oğlu, Abdullayev Samir İlah oğlu, Əsgərov Rauf Vaqif oğlu, Daşdəmirov Rəvan Məzahir oğlu, Şəfiyev Rəşad Vaqif oğlu, Orucov İsmail Rəhim oğlu və İsgəndərov Bəhruz Abbas oğlunun məzarları ziyarət olunub, xatirələri ehtiramla yad edilir.

Elmi nailiyyətlər və yüksək texnologiyalar nə qədər mürəkkəb olsalar belə, yeni ərzaq sistemlərinin yaradılmasında, tətbiqində, məlumatların emal edilməsində və təhlilində öz müsbət rolunu oynamaqla yanaşı, məkan və müvafiqiyyəti sinerjiyə gətirən digər emalların tətbiqini və mübadilələri müəyyən etməkdə mühüm rol oynayır. Bu günlər Azərbaycan və Türkiyə prezidentlərinin Zəngilanda birinci mərhələsinin açılışında iştirak etdikləri "Dost Aqrpark" "ağıllı kənd təsərrüfatı" kompleksi də faktiki olaraq müasir aqrar elminin son nailiyyətləri əsasında qurulan ultramüasir müəssisələrdən biridir. Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, ikinci belə kompleksin Laçın rayonunda açılması nəzərdə tutulur. Zəngilanda "Dost Aqrpark" layihəsinin birinci mərhələsində isə inzibati binalar, 5200 kvadratmetrlik qapalı, 113 min kvadratmetrlik açıq tipli heyvandarlıq kompleksləri, sosial obyektlər, kafe, kinoteatr, istirahət zonası, üzgüçülük ho-

Abadlıq işləri səngimir

Beynəlxalq sağlamlıq turizm mərkəzinə çevrilən Nafatlanda infrastruktur layihələrinin birində yol çəkilişi, yaşayış məntəqələrinin, eləcə də məhəllədaxili yollarının təmiri və yenidən qurulması əsas hədəflərdəndir.

kinləri ilə yanaşı, turistlərin də məmnunluğunu və rahatlığını təmin etmişdir. Hazırda bu işlər davam edir.

Küçələrin abadlaşdırılması ilə paralel şəhərdə yaşllaşdırma işləri də aparılır. Şəhər ərazisindəki yaşlılıq zolaqları genişləndirilir, o cümlədən sakinlərin və turistlərin istirahətini təmin etmək, şəhərin ekoloji biomüxtəlifliyini yaxşılaşdırmaq üçün yeni ağaclar ekilir.

Məlum olduğu kimi, keçən il şəhərdə məhəllədaxili yolların 17 kilometrində asfaltlama işləri başa çatdırılmışdır ki, bu da şəhər sa-

Məlum olduğu kimi, bir müddət əvvəl iqlim dəyişikliyi ilə əlaqədar ölkəmizin digər bölgələrində olduğu kimi, Nafatlanda da sam ağacları qurumağa başlamışdır. Bunun qarşısını almaq üçün şəhər ərazilərində müxtəlif növ ağacları əkilib. Qurumun ağacları baxış keçirildikdən sonra dərmanlama və sanitariya işləri aparılmışdır. Bəzi ərazilərdə isə qurumuş ağaclar çıxarılaraq yerinə yeniləri əkilməlidir.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Salyanlı fermerlər peşə bayramlarını əliboş qarşılamadılar

Ölkənin böyük kənd təsərrüfatı rayonlarından olan Salyan fermerləri peşə bayramlarında yüksək göstəricilərlə özlərinə hədiyyə etmişlər.

Rayonun əkinçiləri cari mövsümdə 16,8 min hektardan 50,7 min tondan çox taxıl götürmüşlər. Biçilmiş məhsulun 23,1 min tonu buğda, 27,6 min tonu ərpa, 29,2 sentner olmuşdur.

Bu mövsüm rayonun pambıqçıları da yetişdirdikləri məhsuldan narazı deyillər. Onlar çiyyə səpdikləri 9285 hektar sahədən son məlumatla görə, 9573 ton pambıq toplamışlar. Yığının hələ bir müddət davam edəcəyini nəzərə alsaq, Salyan pambıqçıların bu il də zəhmətlərini hədəf etməyəcəyini demək olar.

Bunlardan əlavə, cari il rayonun kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçıları 17,9 min tondan çox bostan bitkiləri də yetişdirmişlər. Rayonda həmçinin 802 hektarda qarğıdalı, 198 hektarda yazlıq bitkilər, eləcə də 84 hektarda çəltik əkinləri aparılmışdır. Salyanlı heyvandarlar da cari il pis işləmişlər.

Sözsüz ki, bu uğurların qazanılmasında kəndlinin əməyi ilə bərabər, il boyu onların yanında olan, lazım gələndə köməyinə çatan Salyan Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzinin söyi də az deyil. Mərkəzə təcrübəli kənd təsərrüfatı işçisi Təyriyev Atamalyev rəhbərlik edir. Deyir ki, mərkəzin hər bir əməkdaşı qarşısında duran vəzifənin məsuliyyətini dərindən bildiyi üçün tapşırılan işi vaxtında və keyfiyyətlə icra etməyə çalışır.

Mərkəzdə kənd təsərrüfatı işçilərinə 70-dən çox aqrar xidmət göstərilir. Bundan savayı, mərkəzin təşkilatçılığı ilə tez-tez fermerlərə, torpaq sahiblərinə təlimlər keçirilir, məhsul istehsalçılarına

müraciətlərinə baxılır, üzvlük kartları çətinliklərin aradan qaldırılması üçün tədbirlər görülür. Mərkəzin bir təqdimatı isə işi Salyan Texniki Peşə Məktəbində müxtəlif kənd təsərrüfatı peşələri üzrə kadrların hazırlanmasını təşkil etməsidir. Onu da qeyd edək ki, Elektron Kənd Təsərrü-

fati Sistemi yaradıldıqdan sonra bütün ölkədəki kimi, Salyanlı aqrar sektorunda da çətinliklərdən aradan qalxması, ilk növbədə şəffaflıq təmin olunmuşdur.

Seyran CAVADOV,
"Azərbaycan"

Nar yığımına başlanılıb

Göyçay sakinlərinin payızda gəlir sahələrindən biri olan nar təsərrüfatlarında yığım başlanılıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, son 50 ildə göyçaylıların narın 20-dən çox növünü yetişdirməyə nail olsalar da, əsasən, bağlarda Güllövşə, Vələs, Şıxbaba, Şirin nar və Bala Mürsəl nar sortlarının öklməsinə üstünlük verirlər.

Göyçayda narçılığa maraq ildən-ilə artır, məhsuldar nar sortlarının yetişdirilməsi, yeni bağların salınması üçün tədbirlər görülür. Son iki ildə 70 hektar sahədə yeni nar bağları salınıb. Rayonun 20-yə yaxın kəndində yerli əhalinin əsas gəlir mənbəyi olan nar bağlarında, əsasən, ixrac qabiliyyətinə malik sortların yetişdirilməsinə üstünlük verilir. Göyçayın nar bağla-

rında məhsul yığımı oktyabr ayının ilk günlərindən başlayır, növbəti ayın ortalarına qədər yekunlaşır. Tədərək edilən məhsulun 85 faizi payız aylarında yerli bazarla yanaşı, xarici bazarlarda satılır. Bəzi kənd sakinləri bir qədər əziyyətə qatlaşıb məhsulu qiş ayaqlarına qədr saxlayıb və baha sata bilir.

Şahsoltanlı kənd sakinləri Cümüşid Məhiyevin sözlərinə görə, bir neçə gündür heyvətlərində olan narın todarıqına başlayırlar. Yığım prosesi 15-20 gün davam edən nar ilk növbədə çeşidlənir: "Biz birinci növ narı xarici bazarlara göndəririk, ikinci və üçüncü növü rayon və paytaxt bazarlarına, eləcə də şirə emalı zavodlarına satırıq. Xarici bazarlara çıxarılan məhsulla yerli bazarlara satılan məhsulun qiymətində də fərq var. Ötən illə müqayisədə bu il qiymətlər nisbətən

Dron fermerin əlində kənd təsərrüfatı alətidir

Bu gün aqrar sektor elmin son nailiyyətlərindən istifadə etməyə məhkumdur

vuzu, xidməti həyotün yaşayışı üçün binalar tikilmişdir. Kompleksə 3500 baş cins qaramal gətirilmişdir. "Dost Aqrpark"da istehsal edilən qablaşdırılan ot məhsulları paketlərinin üzərinə "Made in Qarabağ" etiketləri vurulacaq.

"Dost Aqrpark"ın ikinci və üçüncü mərhələləri üzrə işlərin də sürətlə aparılması nəzərdə tutulur. Layihənin bütün mərhələləri başa çatdırıldıqdan sonra 6 min hektar sahədə mal-qara üçün yem yetişdiriləcək və onun emalı üçün texniki sahələr yaradılacaq. Ümumiyyətlə, burada 10 min baş cins heyvan yetişdirilməsi üçün maldarlıq, eləcə də toxumçuluq və şitilçilik sahələri salınacaq. Kompleksin həmçinin bölgənin toxum, gübrə və kənd təsərrüfatı ləvazimatlarına tələbatını ödəyəcək. Diqqəti cəlb edən odur ki, Qa-

rabağda istehsal olunan məhsulların "Made in Qarabağ" brendi ilə dünya bazarına çıxarılması üçün "Aqr Market" də qurulacaq.

"Dost Aqrpark" Türkiyə və Azərbaycan sərmayədarları tərəfindən Qarabağ və Şərqi Zəngəzur bölgələrində yaradılan ilk özəl kənd təsərrüfatı kompleksidir. Xatırladaq ki, layihənin təməli 2021-ci il oktyabrın 26-da Azərbaycan və Türkiyə prezidentləri tərəfindən qoyulmuşdu. "Ağıllı kənd təsərrüfatı" texnologiyalarını, sifir tullantı, bərpaulunan enerji və dayanıqlı kənd təsərrüfatı mexanizmlərini tətbiq olunaçağı "Dost Aqrpark" ətraf mühitin və təbiətin mühafizəsi ilə yanaşı, halal qida prinsipi ilə fəaliyyət göstərəcək. Layihə tam yekunlaşdıqda kompleksdə çalışanların sayı 500 nəfər

çatacaq. Burada ekosistemin yaradılması üçün ümumilikdə 100 milyon dollar sərmayə qoyulacaq. Kompleks Azərbaycanla yanaşı, Türkiyənin də ərzaq təhlükəsizliyinə mühüm töhfələr verəcək.

Bu gün dünyada hətta dronlar fermerlərin əlində ən çox istifadə olunan alətlərə çevrilməkdədir. Artıq fermer torpağın və əkinin vəziyyətini analiz edilməsi üçün bir-iki məlumatla kifayətlənmir, xüsusi sensor kameralarla yüzlərə məlumat toplaya bilir. Odur ki, "Dost Aqrpark"da elmin geniş imkanlarının tətbiq edilməsi təsərrüfatı deyil.

Bahadır İMANQULİYEV,
"Azərbaycan"

Şəkidə əsas kapitala 26 milyon manatdan çox investisiya yönəldilib

Bu ilin yanvar-sentyabr aylarında Şəki rayonunda iqtisadiyyatın inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələri hesabına əsas kapitala 43 milyon 863,1 min manat investisiya yönəldilib.

İnvestisiyaların 39 milyon 289,9 min manatı və ya 89,6 faizi tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilmişdir. Bu barədə AZƏRTAC-a Şəki Şəhər Statistika İdarəsindən məlumat verilib. Bildirilib ki, istifadə edilən investisi-

siyanın 31 milyon 918,4 min manatı və ya 72,8 faizi dövlət, 11 milyon 944,7 min manatı və ya 27,2 faizi qeyri-dövlət mülkiyyətinin payına düşüb. Doqquz ayda rayonda 18 milyon 581,9 min manat döyərək əsas fondlara istifadə edilmişdir. Hesabat dövründə rayonda ümumi sahəsi 26 min 725,7 kvadratmetr, döyəri 9 milyon 242,5 min manat olan 199 fərdi yaşayış evi inşa edilmişdir. Fərdi evlərin 92-si şəhər, 107-si isə kənd ərazisindəndir.

Şamaxıda ispan və yerli mütəxəssislərlə birgə yeni meyvə seleksiya nailiyyətlərinin təqdimatı keçirilib

Ötən il fəaliyyətə başlayan Şamaxı Üzüm Tinqçilik Mərkəzi üzüm və digər meyvə tinqlərinin istehsalı üzrə dünyanın ən qabaqçıl seleksiya şirkətləri ilə əməkdaşlığı davam etdirir.

İspaniyanın "PSB Produccion Vegetal" şirkətilə əldə olunmuş razılaşmaya əsasən, tinqçilik mərkəzində bu şirkətə məxsus yeni meyvə sortlarının yetişdirilməsi və ixracı təşkil edilir. İspaniya şirkətinə məxsus olan sortların əsas üstünlüyü biotik və abiotik stres amillərinə davamlı, tez məhsula düşən (2-ci ildən etibarən) və 2 dəfəyə qədər daha məhsuldar olmasıdır.

Şamaxı Üzüm Tinqçilik Mərkəzində xarici və yerli mütəxəssislərlə birgə yeni meyvə seleksiya nailiyyətlərinin təqdimatı keçirilib. Tədbirdə "PSB Produccion Vegetal" şirkəti, Meyvəçilik və Çayçılıq Elmi-Tədqiqat İnstitutunun əməkdaşları və fermerlər iştirak edib.

Təqdimatda İspaniya şirkətinin nümayəndəsi və mütəxəssisləri şirkət haqqında, Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi ilə əməkdaşlıq barədə məlumat verib. Mütəxəssislər Avropa ölkə-

ri ilə müqayisədə Azərbaycanın kənd təsərrüfatındakı inkişaf tempi, aqroekoloji şəraitin üstünlükləri, yeni meyvə seleksiya nailiyyətləri və üzüm tinqlərinin istehsal prosesi barədə təqdimatla çıxış ediblər. Tədbir zamanı fermerlərin sualları mütəxəssislər tərəfindən cavablandırılıb və onlara müvafiq məsləhətlər verilib. Təqdimatlar bitdikdən sonra Şamaxı Üzüm Tinqçilik Mərkəzinə səfər edilmiş, yeni salınmış kolleksiyaya bağları, istixana kompleksi, calaq prosesi, tinqlər və tinqlərin keyfiyyətli formada saxlanması üçün istifadə edilən soyuducu anbarlar fermerlərə nümayiş olunub. Yeni yaradılmış istixana kompleksinin əsas məqsədi tinq istehsalında xəstəlik və zərərvericilərdən azad uyğun mühitin yaradılmasıdır.

Bəli ki, müxtəlif meyvələrin yerli və xarici sort nümunələri burada mühafizə olunur və tinq istehsalında bitki materialları kimi yalnız istixana kompleksində mövcud olan ağaclardan istifadə edilir. Bu proses zamanı bütün istehsal fəaliyyətinə nəzarət yaranmışdır üçün əldə edilmiş tinqlər xəstəlik və zərərvericilərdən azad olmaqla yanaşı, meyvə sortu istehsalçı tərəfindən boyan edilən sortla doğru tinqlər olur. Şamaxı Üzüm Tinqçilik Mərkəzi 1 milyon ədəd üzüm, 650 mindən artıq digər meyvə tinqləri istehsal etmək gücünə sahibdir.

Qeyd edək ki, respublikada tinqçilik sahəsinin inkişaf etdirilməsi Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin əsas hədəflərindən biridir. Aparılan işlərin nəticəsində Azərbaycan tinq idxalçısından ixracatçına çevrilməkdədir. Bəli ki, ötən ay Azərbaycan Qırğızıstanına tinq ixracına başlanılıb. Şamaxı Üzüm Tinqçilik Mərkəzinin yaradılmasında əsas məqsəd respublikanın meyvəçilik təsərrüfatlarını xəstəlik və zərərvericilərdən azad, sertifikatlı, bəyan edilən sortla doğru və müxtəlif iqlim şəraitinə adaptasiya qabiliyyətli əkin materialları ilə təmin etməkdir.

Gənclərə "CV Center" layihəsi təqdim olunub

Gənclərin İnkişaf və Karyera Mərkəzinin (GİKM) Qəbələ nümayəndəliyi rayon gənclərinə yeni layihə təqdim edib.

"CV Center" layihəsi çərçivəsində mərkəzin könüllüləri üzrə mütəxəssisi Xuraman Həsənzadə tərəfindən Vondam qəsəbə 1 saylı tam orta məktəbin peşə təmayüllü siniflərinin şagirdləri üçün təlim keçirilib. Bu barədə AZƏRTAC-a GİKM-in Qəbələ nümayəndəliyinin direktoru Teymur Alşanov məlumat verib.

Təlim zamanı gənclərə CV, CV-nin məqsədi, CV ilə törcümeyihənin fərqi, CV yazarkən ən çox edilən səhvlər, CV-nin tərtib edilməsi prinsipləri haqqında ətraflı məlumat verilib. Daha sonra iştirakçıların CV-ləri müzakirə olunub, gənclərin sualları cavablandırılıb.

